

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραμμές
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Φ
Αριθμός Λήσης
4036

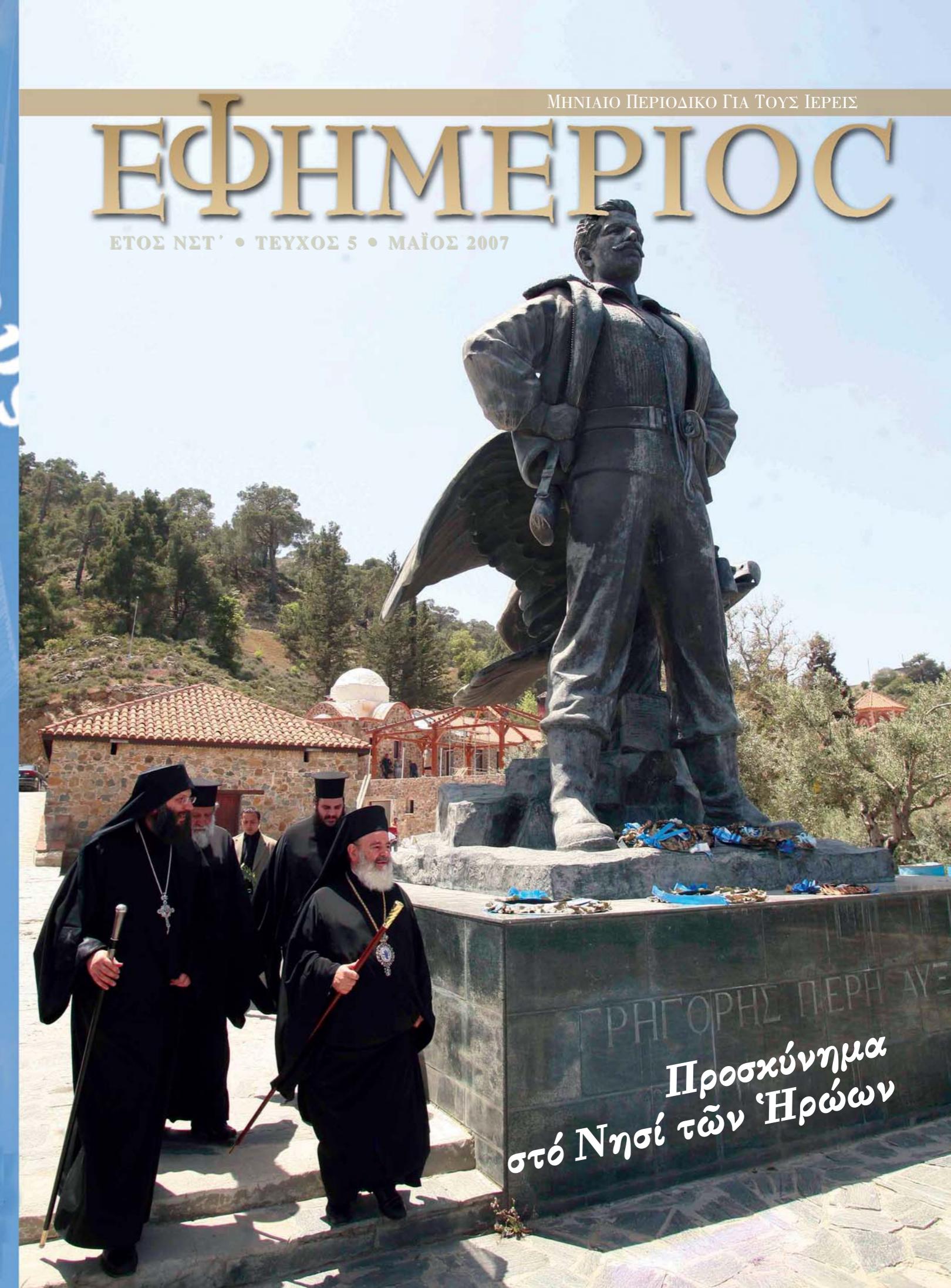

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προσκύνημα
στό Νησί των Ήρώων

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους Ιερεῖς

Ιωάννον Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Έφημερίου»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἐλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

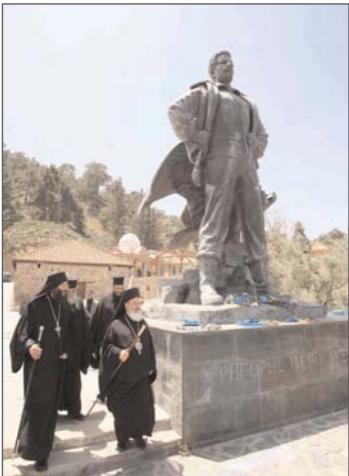
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Ὑπηρεσίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ο Ἀρχιγραμματεύων τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἵασίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Σωκράτης Μαυρογόνατος
Ἵασίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἱασίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
<http://www.apostoliki-diakonia.gr>

ΕΞΩΦΥΛΛΟ:

Ο ἐπιβλητικὸς ἀνδριάντας τοῦ Γρ. Αὐξεντίου ποὺ ἀντιστάθηκε, ἀγωνίστηκε ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ καὶ θυσιάστηκε σὰν λαμπάδα καιόμενη γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Κύπρου κοντά στὴ Μονὴ Μαχαιρᾶ, ὅπου καὶ εὑρίσκεται, ἀποτελεῖ τὴ συνισταμένη ὅλων ὅσοι πρόσφεραν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό. Ἡ φωτογραφία εἶναι ἀπὸ τὴν πρόσφατη Ἐπίσημη Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἐλλάδος κ. Χριστοδούλου στὸ ηησὶ τῶν ἥρωων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπισκοπικὰ Γράμματα	
Σεβ. Μητροπολίτου Ἀχελώου	σελ. 3
Κλάδος Προνοίας Κληρικῶν Ἐλλάδος	
Μ.Γ. Βαρβούνη	σελ. 4-5
Ἡ πιὸ τιμητικὴ Ἀποστολὴ	
Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα	σελ. 6
Ι. Ναὸς Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Βόλου	
Παν. Α. Ἀγγελοπούλου	σελ. 7
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβούν	σελ. 8-15
Θεολογία τοῦ Κηρύγματος	
Γεωργίου Π. Πατρώνου	σελ. 16-17
Ι. Χρυσόστομος: «Προσεγγίζοντας τὸ μυστήριο»	
Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου	σελ. 18-19
Ἄγιον Ιωάννον τοῦ Χρυσοστόμου,	
Ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἀπογνώσεως	
Ἐπιμέλεια: Γεωργίας Κουνάβη	σελ. 20-21
Ποιὰ ἡ σημασία τοῦ ἀντιδώρου στὴ λειτουργικὴ μας ζωὴ;	
Πρωτ. Θεμιστοκλέους Χριστοδούλου	σελ. 22-23
«Σὰν τὶς μέλισσες στὰ λουλούδια	
Πρωτ. Βασιλείου Θερμοῦ	σελ. 24-25
Ἡξερες ὅτι...	
Ἀρχιμ. Δανιὴλ Σάπικα	σελ. 26
Μνήμη τῆς Ἀλωσῆς	
Φ. Κόντογλου	σελ. 25
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια	
Κωνσταντίνου Χολέβα	σελ. 27-28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις	σελ. 29
Ο Λόγος τοῦ Θεοῦ:	
Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου	σελ. 30
Φωτογραφικὰ Στιγμότυπα	σελ. 31

Ἐπισκοπικὰ Γράμματα

Ἄγαπητὲ Συμπρεσβύτερε,

Ἡ σύγχρονη ζωὴ πλήττεται ἀπὸ δύο κοινωνικὲς μάστιγες: τὴν γραφειοκρατία καὶ τὴν ἀνωνυμία. Οἱ πολίτες ποὺ καταφεύγουν στὶς διάφορες Υπηρεσίες ἔχουν νὰ κάμουν μὲ χαρτιὰ καὶ ὅχι μὲ πρόσωπα. Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων συνωθοῦνται στοὺς δρόμους, συγκατοικοῦν στὸ ἴδιο σπίτι (πολυκατοικία) ἢ τὴν ἴδια γειτονιὰ καὶ συνταξιδεύουν μὲ τὰ ἴδια μέσα συγκοινωνίας, παραμένουν, ὅμως, ἀνώνυμοι καὶ ἀγνωστοί. Ἄγνωστοι μεταξὺ ἀγνώστων.

Ως Ἐφημέριος καλεῖσαι νὰ ἀντιμετωπίσεις τὶς δύο αὐτές ἀνωμαλίες τῆς σύγχρονης ζωῆς. Μὲ ποιό τρόπο; Πρῶτον, ὑπερινικώντας ὁ ἴδιος τὸ θηρίο τῆς γραφειοκρατίας, μὲ τὴν ἔξοδό σου ἀπὸ τὸ Γραφεῖο τοῦ Ναοῦ (βλ. καὶ προηγούμενο Γράμμα). Μήν ἀρκεῖσαι στὶς «ἀνακοινώσεις» ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης, στὴν ἀνάγνωση «ἐγκυκλίων» κ.λπ. Ἀπὸ τὸ ἄψυχο χαρτὶ ἢ γράμμα καὶ τὶς τυπικές «ἀνακοινώσεις», νὰ προτιμᾶς τὴν κατὰ πρόσωπο ἐπικοινωνία καὶ γνωριμία μὲ τοὺς ἐνορίτες σου. Ὁφείλεις νὰ γνωρίζεις τοὺς ἐνορίτες σου καὶ νὰ ἀναγνωρίζεσαι ἀπὸ αὐτούς. Καλεῖσαι, μὲ τὴ διάθεσή σου καὶ τὴ συμπειφορά σου, νὰ δείξεις ὅτι ἐνδιαφέρεσαι νὰ γνωρίσεις τὸν ἄλλο καὶ, ταυτόχρονα, ὅτι τὸ ἴδιο ἐπιθυμεῖς νὰ σὲ γνωρίσουν καὶ οἱ ἐνορίτες σου, οὐσιαστικὰ καὶ ὅχι τυπικὰ καὶ ἐπιφανειακά. Δεύτερον, στὴν ἔξοδό σου ἀπὸ τοὺς τέσσερις τοίχους τοῦ Γραφείου σου, προσπάθησε νὰ συναντηθεῖς

μὲ τὰ παιδιά, τοὺς ἄνδρες, τὶς γυναῖκες, τοὺς ἐμπόρους τῶν καταστημάτων, τοὺς κατοίκους ἢ ἐνοίκους τῶν σπιτιῶν. Στὰ πλαίσια τῆς διαπρωτωπικῆς ἐπικοινωνίας, μπορεῖ νὰ ἐνταχθοῦν ἐπίσης οἱ ποιμαντικὲς ἐπισκέψεις σου, γιὰ τὴν τέλεση Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν κατ' οἶκον, σὲ ιδιωτικὰ ἢ δημόσια καταστήματα καὶ Ὑπηρεσίες, σὲ Σχολεῖα, Νοσοκομεῖα, Τρόματα, Φυλακές κ.ἄ.

Ἡ ἀπουσία τῶν Ιερέων ἀπὸ τοὺς χώρους ζωῆς καὶ κίνησης τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ταυτόχρονη παρουσία τους στὶς Κηδεῖες καὶ τὰ «Νεκροταφεῖα», ἔχει συντελέσει ὥστε οἱ ὄρθδοξοι Λαϊκοί, τὴ συνάντησή τους στὴν καθημερινὴ ζωὴ μὲ ἔνα Κληρικό, νὰ τὴν θεωροῦν «κατάρα» ἢ «γρουσούζιά!». Αὐτὴ ἡ παρεξήγηση πρέπει νὰ ἐκλεύει. Ὁ Χριστὸς «ζωὴν ἥλθε παρασχεῖν καὶ οὐ θάνατον». Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Λειτουργὸς τοῦ Υψίστου. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζεται ὡς φορεὺς καὶ χορηγὸς ζωῆς.

Γενικά, προσπάθησε νὰ ὑπερινικᾶς τὴν γραφειοκρατία ποὺ σὲ κρατάει μακριὰ ἀπὸ τὴν τρέχουσα ζωὴ τῶν ἐνορίτων σου καὶ νὰ σπάζεις τὸν πάγο τῆς ἀνωνυμίας καὶ τῆς ψυχρότητος ποὺ σὲ ἀποξενώνει ἀπὸ τὴν προσωπικὴ ζωὴ τους. Μάθε τὰ μικρά τους ὀνόματα. Δεῖξε ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ προσωπικά τους προβλήματα. Τηλεφώνησε στὴν ἀνάγκη τους. Συμπαραστάσου στὶς δοκιμασίες τους.

Μὲ πολλὲς εὐχὲς
† Ὁ Α.Ε.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ Προέδρου Δ.Σ. Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου γιὰ τὴν σύσταση Κλάδου Πρόνοιας Ὁρθοδόξου Εφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος (Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.) στὸ Ταμεῖο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (Τ.Π.Δ.Υ.) καὶ κατάργηση τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.

Μὲ τὸ ἄρθρο 21 ν. 2084/92 καταργήθηκαν οἱ Κλάδοι Συντάξεως καὶ Ἀσθενείας τοῦ πρώην ΤΑΚΕ καὶ ἔγινε ὑπαγωγὴ τῶν ἀσφαλισμένων τοὺς στὸ Δημόσιο. Τὸ ΤΑΚΕ μετονομάστηκε σὲ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. ἀπὸ 1.1.1993 καὶ σκοπός του εἶναι ἡ χορήγηση ἐφάπαξ βοηθήματος στοὺς ἀσφαλισμένους του.

Κλάδος Προνοίας Κληρικῶν Ἑλλάδος

Τὸ ἄρθρο 21 ν. 2084/92 προέβλεψε ὅτι τὸ σύνολο τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τοὺς καταργηθέντες κλάδους Σύνταξης καὶ Ἀσθενείας τοῦ ΤΑΚΕ, οἱ πόροι ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὶς διατάξεις ποὺ ἴσχυουν κατὰ τὴν ἔναρξη ἴσχύος τοῦ ν. 2084/92 ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω κλάδων καθὼς καὶ ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία των περιέρχονται ἀπὸ 1.1.93 στὸ Δημόσιο ὡς καθολικὸ διάδοχό του, πλὴν τῶν Ι. Παρεκκλήσιων καὶ Ἐξωκλήσιων μετὰ τῆς κινητῆς καὶ ἀκίνητου περιουσίας των, τὰ ὅποια παραμένουν στὴ διοίκηση καὶ διαχείριση τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. Ἐπειδὴ, ὅμως, ἡ ὅλη περιουσία τοῦ πρώην ΤΑΚΕ δὲν ἦτο κατανεμημένη εἰς τοὺς τρεῖς κλάδους του, ἀλλὰ ἀνήκε ἐνιαῖα στὸ ΤΑΚΕ ὡς Ν.Π.Δ.Δ. ποὺ μετονομάσθηκε σὲ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε., τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ διαχειρίζεται τὴν ὅλη περιουσία τοῦ πρώην ΤΑΚΕ σύμφωνα μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2081123/11.11.92 Ἐρμηνευτικὴ Ἐγκύκλιο τοῦ Υφυπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ ἀποδίδει τὰ 2/3 τῶν πόρων της στὸ Δημόσιο ἀνὰ τρίμηνο.

Τὸ Δημόσιο ἀπεδέχθη τὸν τρόπο αὐτὸ Διαχείριστης ἀπὸ τὸ 1993 μέχρι σήμερα καὶ μάλιστα ἡ 2892/2006 ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου

Ἀθηνῶν ἔκρινε ὄριστικὰ ὅτι τὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. εἶναι ἐνεργὸς Διαχειριστὴς τῆς περιουσίας τοῦ πρώην ΤΑΚΕ.

Ο Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (σ. 37 ν. 590/77) προβλέπει ὅτι οἱ Ἐφημέριοι δύνανται νὰ ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωση τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Στὸ ἄρθρο ὅμως 22 ν. 3232/04 ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ι. Συνόδου καὶ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. συμπειριλήφθηκε διάταξη βάσει τῆς ὅποιας δύνανται οἱ Κληρικοὶ μὲ τὴ συμπλήρωση τοῦ 65οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ 15ετὴ ἀσφαλιση στὸ Ταμεῖο νὰ προεισπράττουν τὸ ἀνάλογο ἐφάπαξ.

Ἐπειδὴ δὲν εἶχε προηγηθεῖ ἡ κατὰ νόμο 'Αναλογιστικὴ μελέτη διαταράχθηκαν οἱ σχέσεις εἰσφορῶν-παροχῶν τοῦ Ταμείου. Ἐτσι ἡ συνταχθεῖσα ἐκ τῶν ὑστέρων (6.5.2005) 'Αναλογιστικὴ μελέτη ἀναφέρει ἀναλογιστικὸ ἔλλειμα 148.000.000 Εὐρώ περίπου καὶ συντελεστὴ οἰκονομικῆς ἐπικάλυψης 11,3% περίπου ἀντὶ τοῦ 100% ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ μία μακροχρόνια οἰκονομικὴ πορεία τοῦ Ταμείου.

Ολα τ' ἀνωτέρω τέθηκαν ὑπ' ὅψη τοῦ Δ.Σ. καὶ μάλιστα κατὰ τὴ Συνεδρία του τῆς 23.6.2005 συζητήθηκε τὸ θέμα τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. στὸ Τ.Π.Δ.Υ. καὶ στάλθηκαν ἐνημερωτικὰ ἔγγραφα στὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα Οἰκονομίας καὶ Ἀπασχόλησης. Καὶ ὁ ΙΣΚΕ ἀπὸ 'Ιουνίου 2004 ζήτησε τὴν ὑπαγωγὴ τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. στὸ Δημόσιο.

Στὸ πρὸς ψήφιση σχέδιο νόμου ποὺ λάβαμε γνώση θέτουμε ὑπόψη τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. πρέπει κατὰ τὴ γνώμη μας νὰ συμπεριληφθοῦν ὄρισμένες διατάξεις καὶ βελτιώσεις ὡς ἔξης:

1. Η παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 10 ἀναφέρει ὅτι ὁ ὑπὸ σύσταση Κλάδος θὰ καταβάλει ἐφάπαξ στοὺς ἀσφαλισμένους ποὺ συνταξιοδοτοῦνται λόγω γήρατος ἢ ὄριστης ἀναπτηρίας μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τοῦ ἄρθρου 22 ν. 3232/04. Ἐπειδὴ τὸ Ταμεῖο δίδει ἐφάπαξ καὶ σὲ ἄλλες κατηγορίες ἀσφαλισμένων (π.χ. οἰκογένειες θανόντων, καθηρημένων κ.λπ.) πρέπει στὸ σχέδιο νόμου νὰ ἀναφέρθοῦν ὅλες οἱ περιπτώσεις ποὺ ἀναφέρει τὸ Καταστατικὸ τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε., ὡς καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐφάπαξ βοηθήματος σύμφωνα μὲ τὸ Καταστατικὸ τοῦ Ταμείου, δια-

τρούσμένων τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀναδιορισμένων καὶ ἐπιστροφῆς τῶν εἰσφορῶν τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς στοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας καὶ μὴ δικαιουμένων βοηθήματος.

2. Πρέπει νὰ προβλεφθεῖ διάταξη οὕτως ὡστε στὸ Δ.Σ. τοῦ Τ.Π.Δ.Υ. νὰ μετέχει τουλάχιστον καὶ ἓνα μέλος ποὺ θὰ προτείνεται ἀπὸ τὴν Ι. Σύνοδο, δοθέντος ὅτι θὰ συζητοῦνται καὶ θέματα ποὺ ἀφοροῦν στὸν Ι. Κλῆρο.

3. Τὸ σχέδιο νόμου στὴν παρ. 4 προβλέπει ὅτι μὲ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀπασχόλησης καθορίζεται ὁ ἀρμόδιος φορέας γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Κληρικόσημου κ.λπ. Πρέπει νὰ ἀναφερθεῖ ὅτι μὲ τὴν ὕδια ἀπόφαση θὰ καθορισθεῖ καὶ τὸ ποσοστὸ ἀμοιβῆς τοῦ φορέα διαχείρισης τοῦ Κληρικούσημου.

4. Διὰ τὰ θέματα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπὸ ὅψη ὅστα ἀναφέρονται στὸ συναπόμενο ἀπὸ 5.2.2007 ἔγγραφο της.

5. Πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ἡ προβλεπόμενη εἰσφορὰ ὑπὲρ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας θὰ εἰσπράττεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ αὐτῆς. Ἐπίσης ἡ εἰσφορὰ τοῦ ΝΔ 228/73 (ΦΕΚ 284 Α) νὰ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν καθαρῶν ἐσόδων αὐτῶν.

6. Η ἀκίνητος περιουσία τοῦ πρώην ΤΑΚΕ ποὺ διαχειρίζεται τὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. εἶναι ἡ ἔξης:

α) Νομαρχιακὸ Νοσοκομεῖο Πατησίων

β) Ξενοδοχεῖο «Ηἵνοχος», ὁδ. Βερανζέρου 26

γ) Κτίριο 8 ὁρόφων (ΔΕΗ) ὁδοῦ Χαλκοκονδύλη 28

δ) Ό Γ' ὁρόφος τοῦ κτιρίου ὁδοῦ Έρμου 64

ε) Κτίριο 3 ὁρόφων ὁδοῦ Πειρικλέους 33

στ) Κτίριο 5 ὁρόφων ὁδοῦ Εὐαγγελιστρίας 9

ζ) Κτίριο 8 ὁρόφων ὁδοῦ Λουδοβίκου 4, Πειραιαύενς

η) Τρεῖς ὁροφοὶ τοῦ κτιρίου Σοφοκλέους 4, Αθήνα.

7. Τὰ Ι. Παρεκκλήσια – Ἐξωκλήσια εἶναι 14 καὶ τὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. ἔχει τὴ διοίκηση καὶ διαχείριση.

Η περιουσία των εἶναι:

α) Τμῆμα χερσονησίδος Αγ. Κοσμᾶ 4850 τ.μ. ὅπου καὶ τὸ κατάστημα «Ἀκρωτήρι», τὸ ἐν λόγῳ ἀκίνητο ἀνήκει εἰς τὸ Ἐξωκλήσιο Αγ. Κοσμᾶ. Μάλιστα ἡ Κτηματικὴ Υπηρεσία τοῦ Δημοσίου μὲ τὸ ὑπὸ ἀριθμ. πρωτ. 1693/2000 ἔγγραφο της πρὸς τὸ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. ἀναφέρει μεταξὺ τῶν ἀλλων ὅτι τὸ Δημόσιο δὲν ᔁησειν, ἐπιδομάτων κ.λπ.

καὶώματα κυριότητος ἢ ἄλλο δικαιώματα ἐμπράγματο ἢ ἐνοχικό καὶ ἐπιβάλλεται ἡ διαγραφή του ἀπὸ τὰ Βιβλία Δημοσίων Κτημάτων. Η προηγηθεῖσα γνωμοδότηση τοῦ Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων ποὺ ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸν Υφυπουργὸ Οἰκονομικῶν δέχεται ὅτι ἀνήκε εἰς τὴν περιουσία τοῦ Ι. Παρεκκλήσιον Αγ. Κοσμᾶ.

β) Τὸ 1/2 ἔξ αδιαιρέτου οἰκοπέδου 278 τ.μ. μὲ παλαιὰ οἰκία 54 τ.μ. εἰς τὸ Περιστέρι Αττικῆς, ὁδὸς 25ης Μαρτίου καὶ ἀνήκει στὴν Αγ. Ελεούσα.

γ) Οἰκόπεδο 295 τ.μ. ὁδὸς Αγ. Βαρβάρας 22 Χαλανδρίου καὶ οἰκόπεδο 605 τ.μ. ὁδὸς Οὐνόης 25 Γλυφάδα, τὰ ὅποια ἀνήκουν στὴν Αγ. Βαρβάρα Χαλανδρίου, κληροδοσία γιὰ τὴν ἀνέγερση Ι. Ναοῦ Αγ. Βαρβάρας.

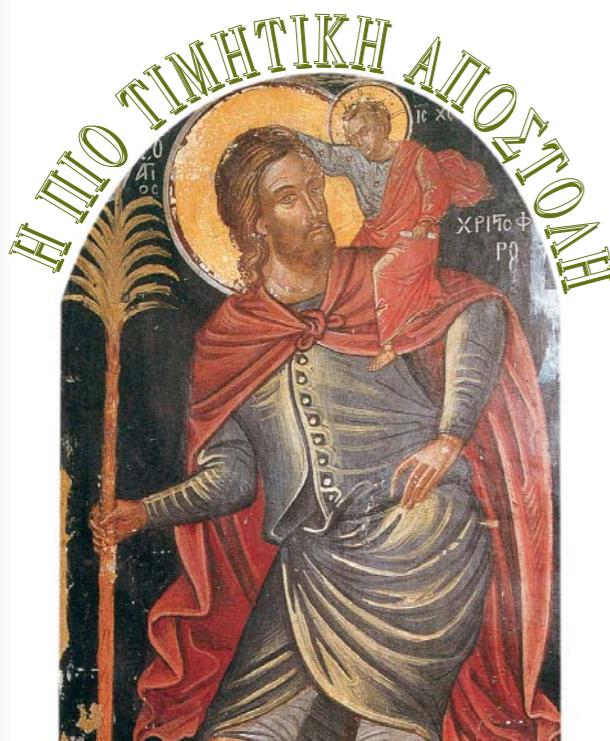
δ) Υπόγειο διαμέρισμα ὁδοῦ Αριστοτέλους 63α 33 τ.μ. ποὺ ἀνήκει στὸ Ι. Παρεκκλήσιο Ταξιαρχῶν Αρεως.

ε) Η ψυλὴ κυριότητα 1/2 ἔξ αδιαιρέτου οἰκοπέδου 278 τ.μ. ὁδὸς Κ. Παλαιολόγου 10 Αμαρούσιο ποὺ ἀνήκει εἰς Παναγία Νερατζιώτισσα.

στ) Διάφορα ἀγροτεμάχια ἀνήκοντα στὸ Ι. Παρεκκλήσιο Κοιμ. Θεοτόκου Φραγκαβίλλας Αμαλιάδος.

Τὰ Ι. Παρεκκλήσια καὶ Ι. Ἐξωκλήσια μὲ τὴν περιουσία τους πρέπει νὰ περιέλθουν στὶς οἰκεῖες Εκκλησιαστικὲς Ἀρχές, οἱ ὅποιες θὰ ἀναλάβουν καὶ τὴ μισθοδοσία τῶν ἡδη ὑπηρετούντων εἰς αὐτὰ Τεροψαλτῶν, Νεωκόρων, Καθαριστρῶν κ.λπ.

8. Επίσης πρέπει νὰ τροποποιηθεῖ καὶ ἡ παρ. 16 τοῦ σχεδίου νόμου οὕτως ὡστε οἱ ὅποιες τοῦ Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. ὑπηρετοῦντες μὲ ἀπόσπαση 8 ὑπάλληλοι μὲ σχέση Δημοσίου Δικαίου (Νεωκόροι) νὰ μεταφερθοῦν μὲ ἀπόφαση τοῦ Υπουργοῦ Ἀπασχόλησης

Kάθε «ἰσορροπημένος» καὶ σωστὰ τοποθετημένος ἄνθρωπος δὲν ἔχει ὥστε πάρα πολλὰ γιὰ νὰ καμαρώνει. Κι ἀν διαθέτουμε κάπιο «ὑψος», δὲν διείλεται τόσο στὰ δικά μας προσώπα, δύο στὸ ὅτι «πατάμε σὲ ὕμους γιγάντων». Καὶ τέτοιοι γίγαντες εἶναι ὅλες οἱ ἀγιασμένες μορφές που ἔχουν περάσει πάνω ἀπὸ τὸν πλαινήτη μας. «Οταν πατάμε στὶς πλάτες τους, ὅχι μόνο ἀνυψώναμαστε καὶ ἀποκτᾶμε μπόι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ καθηλωθοῦμε στὸ τέλμα τῆς κοινωνίας.

Καὶ ἐπίσης ἔχει σημειωθεῖ γιὰ τὶς ἀγιασμένες αὐτὲς ὑπάρξεις, τὸν ἄγιον, ὅτι ἀποτελοῦν τὰ ἱχνη τοῦ Χριστοῦ, που περπατάει ἀνάμεσά μας. Καὶ στὸ περπάτημα τῶν ἀγίων βλέπουμε τὸ περπάτημα τοῦ Σωτῆρα μας, ἀνάμεσά μας, κοντά μας· γιὰ μᾶς.

Κάποιοι ἄγιοι εἶχαν πάνω τους τὰ ἵχνη τοῦ Χριστοῦ πιὸ ἔκδηλα, «ἐκτυπώτερον ἐντεπωμένα». Ένας ἄγιος, που γιορτάζει αὐτὲς τὶς μέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ἄγιος Χριστοφόρος (9 Μαΐου), πληροὶ καὶ τὶς δυὸ αὐτὲς πτυχές στὸ ἀκέραιο. Ἀφενὸς στηρίζονται καὶ στηρίζονται πάρα πολλοὶ Χριστιανοὶ στὶς πλάτες του -γιατὶ ἐπρόκειτο γιὰ γίγαντα σωματικά, ἀλλὰ καὶ γιὰ γίγαντα Πίστεως, ἀφετέρου ἀξιώθηκε νὰ μεταφέρει ὁ ἴδιος τὸν Χριστὸ πάνω του. «Ἐτσι τὰ ἵχνη του καὶ βήματά του ἥταν ἀπολύτως καὶ βήματα τοῦ Κυρίου. Θὰ καταλάβετε...

Ο Ρέπροβος (ἔτσι λεγόταν πρὶν ὁ ἄγιος μάρτυς Χριστοφόρος) εἶχε ὡς ἐργασία νὰ μεταφέρει στὶς πλάτες του, γιγαντόσωμος αὐτός, ἀνθρώπους ἀπὸ

τὴ μιὰ πλευρὰ ἐνὸς ποταμοῦ στὴν ἄλλη. Δὲν ἔχουμε πόσο ἐπιμελημένα ἔκανε αὐτὸ τὸ ἔργο, ἀλλὰ σίγουρα ὑπῆρχε κάτι τὸ ἔξαιρετικό, ἀφοῦ «ζήλεψε» ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς καὶ τὸν παρουσιάστηκε μὲ τὴ μορφὴ παιδιοῦ καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ Τὸν περάσει καὶ Αὐτὸν ἀπέναντι. Ο Ρέπροβος δέχτηκε πρόθυμα, ἀφοῦ κάτι τέτοιο ἥταν γιὰ αὐτὸν πανεύκολο -έδω μετέφερε τόσο πλῆθος ἀνθρώπων, θὰ ἀρνιόταν τώρα σ' ἔνα παιδί... Ὁμως καθ' ὁδὸν «τὸ παιδί» τοῦ φαινόταν ὅλο καὶ πιὸ βαρύ. Τόσο που δυσκολεύοταν νὰ προχωρήσει ἄλλο. Καὶ γύρισε τὰ μάτια του στὸν ὄμοι του, ὅλος ἀπορία, νὰ δεῖ τὶ συμβαίνει μὲ τὸ «ἀσήκωτο» «παιδί». Τότε εἶδε τὸν Χριστὸ νὰ τὸν χαμογελάει καὶ νὰ τὸν εὐλογεῖ· καὶ νὰ ἀνυψώνεται στὸνσ οὐρανούς, ἀφήνοντας πλούσια τὴ Χάρη Του.

Καὶ μετέπειτα ὁ Χριστοφόρος (που ἔφερε, μετέφερε δηλαδή, τὸν Χριστό), ἔχοντας αἰσθανθεῖ ὁ ἴδιος προσωπικά τὸ γλυκὸ χαμόγελο τοῦ Χριστοῦ,

Αρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

που τὸν εὐλογοῦσε, «τὰ δίνει ὅλα», ὄμολογει τὴν Πίστη του στὸν Χριστό, τὸν Ἄληθινὸ Θεό, καὶ μὲ πολλὰ καὶ φρικτὰ βασανιστήρια δίνει καὶ τὸ αἷμα του καὶ μαρτυρεῖ γιὰ Αὐτόν.

* * *

Κατὰ τὴν εἰσόδο τοῦ Κυρίου στὰ Ιεροσόλυμα, κατὰ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων, χρησιμοποίησε ὁ Χριστός, κατὰ τὴν προφητεία, ἔναν «πᾶλον ὄνου», ἔνα ταπεινὸ γαϊδουράκι. Καὶ κάποιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας «μακαρίζουν» καὶ «ζηλεύουν» τὸ ὑπόζυγο, που ἀξιώθηκε νὰ μεταφέρει, ἐστω γιὰ λίγο, στὴν πλάτη του τὸν Χριστό. Μήπως -συγχωρήστε με γιὰ τὸ «βέβηλο» παραλληλισμὸ- δὲν εἶναι πολὺ πιὸ τιμητικὸ γιὰ τὸ γίγαντα Χριστοφόρο τὸ ἀνέβασμα τοῦ Κυρίου στὶς πλάτες του;

- Ἀσφαλῶς, ναι! Καὶ μάλιστα, ἀντὶ νὰ δώσει ὁ Χριστοφόρος ὑψος στὸν «ἀναβάτη», ὁ «ἀναβάτης», ὁ Χριστός, ἀνέβασε σὲ δυσθεώρητα ὑψη στὸ πνευματικὸ στερέωμα τὸν Χριστοφόρο, καθιστώντας τὸν Μεγαλομάρτυρα Του. Καὶ τιμᾶται ἀπὸ τότε σ' ὅλους τους αἰώνων ἀπὸ ὅλη τὴν Ἐκκλησία.

Ἄλλα καὶ ὅλοι ἔμεις που λαμβάνουμε ἀξίως μέσα μας τὸν Κύριο, κοινωνώντας τὰ ἄγια Μυστήρια, τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, γινόμαστε ἀσύγκριτα μακάριοι καὶ τρισμακάριοι Χριστοφόροι καὶ Θεοφόροι. Καὶ συγγενεύομε μὲ τὸν ἄγιο Μεγαλομάρτυρα Χριστοφόρο καὶ ὅλους τους ἄγιους, μετέχοντας τῆς ἀδίστητης τοῦ Θεοῦ. Φτάνοντας «τὸ Ἀπόλυτο τῆς ζωῆς».

I. Ναός Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Βόλου (Α')

Ζημιές ἀπὸ τὸν ιταλικὸ βομβαρδισμὸ τῆς 6ης Νοεμβρίου 1940

Παναγιώτου Ἀργ. Ἀγγελοπούλου, M.Th.

Ἐπανερχόμενοι (βλ. Ἐφημέριος ΝΕ' (2006), τ. 10, σ. 6 καὶ τ. 11, σ. 6) καὶ πάλι στὸ θέμα τῶν ζημιῶν που ὑπέστησαν οἱ Ι. Ναοὶ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος τοῦ Βόλου κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀπρόκλητης ἐπίθεσης ὑπὸ τῶν Ιταλῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς κατοχῆς τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοχῆς γενικότερα ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, δημοσιεύομε τὴν Ἐκθεση τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι. Ν. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Βόλου ἀπὸ Νοεμβρίου 1940, που ἀπόκειται στὸ Ἰστορικὸ Ἀρχεῖο τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος, ἀποτελώντας καὶ αὐτὴ ἀφευδή μάρτυρα τῆς ὑφελετικῆς μέριμνας τῆς Ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν προάσπιση τῶν ιερῶν καὶ δύσιων τῆς Φυλῆς μας. Γιὰ τὴν ἰστορία νὰ ἀναφερθεῖ ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ ἀρθροῦ συνδέεται ἰδιαιτέρως μὲ τὸν ἀναφερόμενο Ι. Ναὸν, καθὼς γαλουχήθηκε μὲ τὰ ιερὰ τῆς πίστεως νάματα στοὺς κόλπους του, διατέλεσε Ἐπίτροπος (Γραμματεὺς) τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ ἔτος 1999-2000, ὁ δὲ προϊστάμενος τοῦ Ι. Ναοῦ, Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, τυγχάνει πνευματικὸς πατέρας του.

«Ἐκθεσις

τῶν προξενηθεισῶν ζημιῶν εἰς τὸν ἐν Βόλω Ιερὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος κατὰ τὸν βομβαρδισμὸ τοῦ Βόλου ὑπὸ Ιταλικῶν ἀεροπλάνων τῆς 6ης Νοεμβρίου 1940 καθ' ὃν βόμβα ἐξερράγη ἐπὶ τοῦ μεσαίου μεγάλου τρούλλου τοῦ ιεροῦ τούτου Ναοῦ καὶ ἐτεραι τοι αὐται πέριξ αὐτοῦ.

Ἐπεται συνέχεια

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Πάφος

Παραλίμνι

Τ. Μονή Κύκκου

Μνήματα Ισαάκ - Σολωμού

• Επίσημη Έπισκεψη στην Εκκλησία της Κύπρου

Πραγματοποιήθηκε από 30.04.07 - 06.05.07 ή έπισημη εἰρηνική έπισκεψη τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ τῆς συνοδείας του στὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου μετὰ ἀπὸ πρόσκληση τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσοστόμου. Κατὰ τὴν παραμονή του ὁ Μακ. ἐπισκέφθηκε τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπή καὶ τὶς Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Ἱ. Μονὲς καὶ ἀρχαιολογικοὺς χώρους, ἐπισκέφθηκε καὶ τέλεσε Τρισάγιο στὰ Φυλακισμένα Μνήματα καὶ σὲ ἄλλους χώρους ἔθνικῆς σημασίας γιὰ τὸν Κυπριακὸ λαό. Συναντήθηκε μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Τ. Παπαδόπουλο, τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ. Δ. Χριστόφια, τὸν Πρέσβη τῆς Ἑλλάδος στὴν Κύπρο καθὼς καὶ ἄλλους πολιτειακοὺς καὶ δημοτικοὺς παράγοντες. Κατὰ τὶς ἐπισκέψεις του ὁ Μακ. τιμήθηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, τοὺς πολιτειακοὺς φορεῖς καὶ Δήμους. Οἱ Δῆμοι Ἀμμοχώστου καὶ Κερύνειας ἐπέδωσαν τὸ κλειδὶ τῆς κατεχόμενης πόλεως τους καθὼς καὶ ὁ Δῆμος Παραλιμνίου. Η Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στὶς 5 Μαΐου τὸ ἀπόγευμα ὅργάνωσε ἀνοικτὴ δεξίωση πρὸς τιμὴν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τὴν Κυριακὴν 6 Μαΐου τελέστηκε Συλλείτουργο τῶν δύο Προκαθημένων μὲ τὴ συμμετοχὴ τῶν μελῶν τῆς συνοδείας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τῶν μελῶν τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Στὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας ἔγιναν προσφωνήσεις καὶ ἀνταλλαγὴ δώρων. Ο κ. Χριστόδουλος μὲ τὸν συνοδούν του Σεβ. Μητροπολίτες Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιο, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθιμο καὶ Σιτανίου κ. Παῦλο καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο μὲ τὰ Μέλη τῆς περὶ Αὐτὸν Ιερᾶς Συνόδου, μετὰ τὶς ἔξαήμερες ἐπαφές καὶ συζητήσεις τους, ὅπως καὶ κατὰ τὴν προγραμματισθεῖσα κοινὴ ἀπογευματινὴ τιμητικὴ συνεδρία τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τῆς 5ης Μαΐου 2007, ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων, κατέληξαν στὶς ἀκόλουθες διαπιστώσεις καὶ ἀποφάσεις:

- Παραμένει ἵσχυρὴ καὶ ἀταλάντευτη ἡ ἀδελφικὴ σχέση τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μὲ κοινὴ στόχευσή τους τὴν περαιτέρω οὐσιαστικὴ συνεργασία τους σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς: ιεραποστολικό, κοινωνικό, ποιμαντικό, ἔθνικό.
- Η διάδοση τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ἀλήθειας, ἡ

προαγωγὴ τῶν χριστιανικῶν ἀξιῶν καὶ ἡ πολυυδιάστατη κοινωνικὴ προσφορὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, θὰ συνεχίσουν νὰ εύρισκονται μεταξὺ τῶν προτεραιοτήτων καὶ καθηκόντων τῶν ἡγεσιῶν καὶ τοῦ κλήρου τους.

- Ό Κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς παραμένει ἀταλάντευτα προστηλωμένος στὶς πνευματικές καὶ ἔθνικές του καταβολές. Κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸ ἀδιαπραγμάτευτο αἴτημα μιᾶς δίκαιης καὶ βιώσιμης λύσης τοῦ Κυπριακοῦ Προβλήματος, ποὺ θὰ ἐπαινεύωνται πραγματικὰ τὴν Κύπρο σ' ἓνα ἐλεύθερο, ἑνακτικό, ἀνεξάρτητο καὶ δημοκρατικό Κράτος.
- Γιὰ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ἴσχυροποιήσεως τῆς ἔθνικῆς συνειδήσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ ἐνδυνάμωση τῆς πολιτιστικῆς τους ταυτότητας, παραμένουν πρώτιστα καθηκοντα.
- Η ὑποβοήθηση στὰ διεθνῆ βήματα καὶ τὸν διεθνεῖς ὀργανισμούς, τῶν πρωτοβουλιῶν τῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν πολιτικῶν ἡγεσιῶν Ἑλλάδος καὶ Κύπρου, γιὰ τὴ λύση τοῦ Κυπριακοῦ Προβλήματος, εἶναι ἀναγκαία γιὰ τὴν πλήρη ἀποκατάσταση τῆς διεθνοῦς νομιμότητας. Αὐτὸ θὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ τὴν ἀποχώρηση τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων κατοχῆς, τὴν ἐπιστροφὴ τῶν προσφύγων στὶς πατρογονικές ἔστιες τους, τὴ λύση τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ προβλήματος τῶν ἀγνοούμενων, τὸ σεβασμὸ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τὴν περιφρούρηση τῆς βεβηλουμένης καὶ λεηλατουμένης πολιτισμικῆς μας κληρονομιᾶς στὰ κατεχόμενα ἐδάφη.
- Κρίθηκε ἀναγκαία ἡ συστηματοποίηση τῶν διμερῶν ἐπαφῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἡ χορήγηση ὑποτροφίῶν καὶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ δράση τους γιὰ τὴ στήριξη τῆς ἔλληνικῆς γλώσσας καὶ ίστορίας. Ἐπίσης τονίστηκε ἡ ἀναγκαιότητα συνεργασίας σὲ θέματα βιοηθικῆς, οἰκολογίας, ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταναστῶν, νεότητος, οἰκογενείας, ναρκωτικῶν, ἔιτρ, γυναικείων θεμάτων καὶ ἄλλων συγχρόνων ζητημάτων.
- Η χρησιμότητα τῆς συνεργασίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν στοὺς διορθόδοξους, διαχριστιανικούς καὶ διαθρησκειακούς διαλόγους, ἀποτελεῖ ἀναγκαιότητα τῆς ζωῆς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

• Επίσημη Έπισκεψη στὴν Εκκλησία τῆς Κύπρου

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Έκδηλώσεις στή μνήμη του Άθ. Διάκου στή Λαμία

Μέ απόλυτη έπιτυχία όλοκληρώθηκαν τήν Κυριακή 22 Απριλίου οι πολιτιστικές έκδηλώσεις «Διάκεια 2007», που διοργάνωσε ή Νομαρχιακή Αύτοδιοικηση Φθιώτιδος μέ τήν συνεργασία της Ι. Μητρόπολεως, τοῦ Δήμου Λαμιέων, της ΜΕΡ.ΥΠ. και τοῦ Δήμου Υπάτης. Η τελευταία έκδήλωση ήταν ή Θ. Λειτουργία στόν Μητροπολιτικό Ναό Λαμίας και ή τέλεση μνημοσύνου ύπερ ἀνα-

παύσεως τοῦ μαρτυρικῶς τελειωθέντος ύπερ πύστεως καὶ πατρίδος ἡρωα τῆς Ἀλαμάνας Ἀθανασίου Διάκου. Ο Σεβ. κ. Νικόλαος τιμώντας τή μνήμη του Διάκου τέλεσε χειροτονία Διακόνου, τοῦ Φωτίου Γιώργη, τελειοφοίτου της Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ μέσα σὲ κλίμα συγκινήσεως καὶ ἔθνικῆς ἔξαρσεως ἀναφέρθηκε στή φωτεινή καὶ γενναίᾳ μορφή τοῦ ἀγαπού της Ρούμελης Ἀθανασίου Διάκου. Στὸ τέλος της Θ. Λειτουργίας ο Σεβ. προσφώνησε τὸν παριστάμενο Ἀρχηγὸ τοῦ Γ.Ε.Σ. στρατηγὸ Δ. Γράψα καὶ σὲ ἔνδειξη τιμῆς καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τήν πατρίδα τοῦ ἐπέδωσε τὸ ἀγαλματίδιο τοῦ Άθ. Διάκου, τὸ ὅποιο φιλοτεχνήθηκε μὲ πρωτοβουλία της Ι. Μητρόπολεως καὶ τοῦ ἀπένειμε καὶ τὸ μετάλλιο της Μητροπόλεως εὐχηθεὶς συγχρόνως ὑγιεία, δύναμη καὶ ἔπιτυχία εἰς τὸ ἔργο του μέσα σὲ ἐπιδοκιμασίες τῶν παρισταμένων.

Έκδηλώσεις στήν Ι. Μητρόπολη Πατρῶν

Μέ ξεχωριστή λαμπρότητα έορτάστηκε στίς 15.04.07 στόν Ι. Ν. Παντανάσσης Πατρῶν (ἐκ μεταφορᾶς) ή ιερὰ μνήμη τοῦ Ἀγίου Ἐθνοϋερομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε' Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως κάθε χρόνο μὲ πρωτοβουλία τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Πάτραις Γορτυνίων «Ο Ἀγιος Γρηγόριος ὁ Ε'». Ο Σύλλογος αὐτὸς ἔχει λαμπρὴ ἴστορία ἀφοῦ οι Γορτύνιοι ἀνέκαθεν εἶχαν δυναμικὴ παρουσία στήν Ἀχαϊκή Πρωτεύουσα. Στήν Ἀρχιερατική Θ. Λειτουργία προέστη ο Σεβ. Πατρῶν κ. Χρυσόστομος, συμμετεῖχε πλήθος κόσμου καὶ σύστωμη ή ἐν Πάτραις παροικία τῶν Γορτυνίων. Στή συνέχεια σχηματίστηκε πομπὴ ή ὅποια κατέληξε στήν προτομὴ τοῦ Ἀνδριάντος τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Ε', ἀπέ-

ναντι ἀπὸ τὸν Ιερὸ Ναό, ὅπου ἀνεπέμφθηκε εἰδικὴ δέση καὶ κατατέθηκαν στέφανοι ἀπὸ τής Ἀρχὲς τοῦ τόπου. Μέ τήν εὐκαίρια της Εορτῆς τοῦ Πάσχα η Ι. Μ. Πατρῶν ὄργανωσε εἰδικὴ γιορτὴ γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν Ιερέων. Διακόσια καὶ πλέον παιδιὰ μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς τους κατέκλεισαν τὸ Συνεδριακὸ Κέντρο τοῦ Α.Τ.Ε.Ι. Πατρῶν ὅπου πραγματοποιήθηκε η γιορτὴ αὐτὴ γιὰ πρώτη φορὰ στήν Πάτρα καὶ ἀφοροῦσε στὰ παιδιὰ τῶν κληρικῶν ἀπὸ τήν νηπιακὴ ἡλικία ἔως καὶ τοὺς μαθητὲς Λυκείου. Ἐπίκαιρα ἀσματα καὶ ὑμνους Ἐκκλησιαστικὸς μὲ ἀνάλογη προβολὴ στή μνήμη ἀπὸ τὰ Πάθη καὶ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου παρουσίασε η Νεανική-Κατηχητική ὁμάδα τοῦ Ι. Ν. Ἀγ. Ιωάννου

Παραλίας Πατρῶν. Ο Σεβ. Πατρῶν κ. Χρυσόστομος ἀναφέρθηκε στήν Τερατικὴ οἰκογένεια, στὸ ρόλο της στήν κοινωνία σήμερα, στή δυσκολίες τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν, ἀλλὰ καὶ στήν ἀνάγκη που τὸν ὥθησε νὰ πραγματοποιήσει αὐτὴ τήν έορτή. Ιδιαίτερως ἀναφέρθηκε στήν προσφορὰ τῶν πολύτεκνων

Τιερέων, ἀφοῦ συγκριτικὰ μὲ ἄλλες ὄμάδες πληθυσμοῦ οἱ Τιερεῖς μας εἶναι οἱ πρῶτοι καὶ στὸν τομέα αὐτό. Επίσης τόνισε τήν τιμὴ που αἰσθάνονται καὶ τήν ἐν Χριστῷ κατήχηση τὰ παιδιὰ τῶν Ιερέων γιατί ἔχουν κληρικοὺς γονεῖς, κατί που τὸ βίωσε καὶ ο Ἰδιος ἀφοῦ ὁ μακαριστὸς πατέρας του ἦταν Τιερέυς.

Πάσχα στήν Ι. Μητρόπολη Σύρου**Πιευματικές έκδηλώσεις στήν Ένορία Ἀγ. Γεωργίου στὸ Παλαιοχώρι**

Μέ ξεχωριστή μεγαλοπρέπεια τελέστηκε, στή 14 καὶ 15 Απριλίου η Πανήγυρη τοῦ Ι. Ν. Ἀποστόλου Θωμᾶ Παλαιοχωρίου, της Ι. Μ. Ἐλευθερουπόλεως, μὲ τήν παρουσία τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Νειλουπόλεως κ. Γενναδίου, Ἀρχιγραμματέως Ι. Συνόδου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ο Θεοφ. χοροστάτησε στὸν Π. Ἐσπερινό, ιερούργησε στήν Θ. Λειτουργία κτηρύπτοντας τὸν Θεοί Λόγο καὶ προέξηρχε στήν λιτανεία τοῦ Ι. Λειψάνου καὶ τῆς Τιμίας Εἰκόνας τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ. Συγκινητικὴ ήταν η παρουσία ὅχι μόνο τοῦ ιεροῦ κλήρου καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀρχῶν τοῦ Νομοῦ Καβάλας καὶ Ἐπαρχίας Παγγαίου, τίς ὅποιες θερμότατα εὐχαρίστησε ο Προϊστάμενος τοῦ Ναοῦ καὶ Ἀρχ. Ἐπίτροπος Παγγαίου Πρωτ. κ. Θεοχάρης

Καλπάκογλου. Μέ πενθήμερες έορταστικὲς πιευματικές έκδηλώσεις ἔξαλλον (21-25.4.07) λαμπρότατα πραγματοποιήθηκε καὶ η Πανήγυρη τοῦ Ἰστορικοῦ Ἐν. Ι. Ν. Ἀγ. Γεωργίου, στὰ πλαίσια τῆς ὁποίας, ἐκτὸς τῶν καθορισμένων ἀπὸ τὸ τυπικὸ τῆς Ἐκκλησίας μας

λατρευτικῶν συνάξεων, παρουσιάστηκε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τὸ Νηπιαγωγεῖο Παλαιοχωρίου, μὲ τὴν φροντίδα τῆς Νηπιαγωγοῦ κ. Μιχ. Κεχαγιόγλου καὶ τῶν νηπίων, θεατρικὴ σκηνὴ μὲ τίτλο «Ο Ἅγιος Παρεκκλησίου τοῦ Ἅγ. Φανουρίου.

Φόνος δύο καλογραιῶν στὴν Ι. Μ. Ἀρτοκωστᾶς

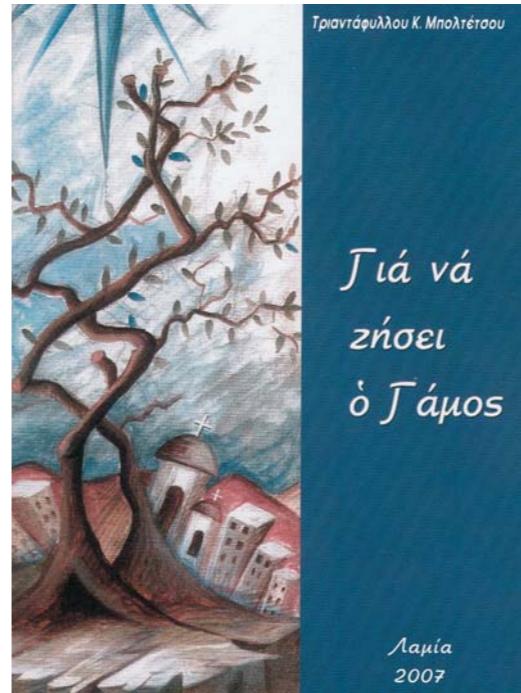
Νεκρές βρέθηκαν ἡ ἡγουμένη καὶ ἡ μοναχὴ τῆς Ι. Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἅγιου Ἀνδρέα Ἀρτοκωστᾶς Κυνουρίας στὶς 24 Ἀπρι-

Γεώργιος καὶ ὁ δράκος». Ἐπίσης, ὡς λήξη καὶ ἀποκορύφωμα τῶν ἐργασιῶν τῆς διαμόρφωσης τοῦ προαυλίου χώρου τοῦ Ναοῦ, τελέστηκε κι ὁ Ἀγιασμὸς τῶν Θυρανοιξίων τοῦ Ι. Παρεκκλησίου τοῦ Ἅγ. Φανουρίου.

Ημερίδα τοῦ Παρατηρητηρίου Κοινωνικῶν Φαινομένων

Τὸ Παρατηρητήριο Κοινωνικῶν Φαινομένων τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοργάνωσε στὶς 24.04.07 στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ι. Μ. Πεντέλης, Ἐπιστημονικὴ Ημερίδα μὲ θέμα: «Ο δημόσιος ρόλος καὶ λόγος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Ἑλλάδα». Στὴν Ημερίδα ἔκαναν εἰσηγήσεις: ὁ κ. Κ. Δεληκωνσταντῆς, Καθ. Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν μὲ θέμα: «Η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπέναντι στὶς προκλήσεις τῆς Νεωτερικότητας», ὁ κ. Δ. Παπαϊωάννου, Θεολόγος - Ἐκπαιδευτικὸς - π. Υπουργός-Βουλευτής, Π. Παναγιωτόπουλος, π. Υπουργός-Βουλευτής καὶ Ι. Κονιδάρης, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

κ. Β. Γεωργιάδου, Ἀν. Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας στὸ Πάντειο Πανεπιστήμιο, μὲ θέμα: «Η Θρησκεία ἀνήκει στὴν ἴδιωτικὴν τὴν δημόσια σφαιρά;». Ἀκολούθησε Στρογγυλὴ Τράπεζα μὲ θέμα: «Ο δημόσιος λόγος καὶ ρόλος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν Ἑλλάδα», στὴν ὅποια προέδρευσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, Πρόεδρος τῆς Σ. Ε. ἐπὶ τῶν Διορθόδοξων καὶ τῶν Διαχριστιανικῶν Σχέσεων καὶ συμμετέσχον οἱ: κ. κ. Γερ. Ἀρσένης, π. Υπουργός-Βουλευτής, Π. Παναγιωτόπουλος, π. Υπουργός-Βουλευτής καὶ Ι. Κονιδάρης, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τριαντάφυλλου Κ. Μπολτέτου

Γιά νά
zísei
ó Gámos

Λαμία
2007

Γιὰ νὰ ζήσει ὁ Γάμος

Κυκλοφορήθηκε ἀπὸ τὶς Ἐκδόσεις τῆς Ι. Μ. Φθιώτιδος (Κέντρο Γάμου καὶ Οἰκογένειας) τὸ βιβλίο «Γιὰ νὰ ζήσει ὁ Γάμος» τοῦ Γραμματέα τῆς καὶ Υπευθύνου του Κέντρου Γάμου καὶ Οἰκογένειας Τριαντάφυλλου Κ. Μπολτέτου, θεολόγου (Μ.Τ.) τὸ ὅποιο θέλει νὰ δηλώσει τὴν ἀγωνία τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας, ὡστε μὲ κάθε δυνατὸ τρόπο καὶ μὲ κάθε πιθανὸ λόγο νὰ ὑπογραμμίσει τὴν θέληση ὅλων «νὰ ζήσει ὁ γάμος». Τὸ βιβλίο προλογίζει ὁ Σεβ. Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Έπιτροπῆς Γάμου, Οἰκογένειας, Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καὶ Δημογραφικοῦ Προβλήματος. Ή κεντρικὴ διάθεση τοῦ βιβλίου, τοῦ ὅποιου ἡ λιανικὴ τιμὴ εἶναι 6 Εὐρώ, τὸ Βιβλιοπωλεῖο «Ἐνθεον» Ι. Μ. Φθιώτιδος, Χατζόπολου καὶ Σατωβριάνδου, πλατεῖα Πάρκου, Λαμία (351 00), τηλ. 22310.36204. (E-Mail: imfth@otenet.gr).

Τ. Πανήγυρη τῶν Εύβοιέων Ἅγιων

Τὴν Κυριακὴν 29.04.07, πανηγύρισε μὲ λαμπρότητα ὁ Ι. Ν. τῶν Εύβοιέων Ἅγιων στὴν Εξω Παναγίτσα τῆς Χαλκίδος, μὲ τὴν συμμετοχὴν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφείμ, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παύλου καὶ Χαλκίδος, Ιστιαίας καὶ Βορείων Σποράδων κ. Χρυσοστόμου. Τὴν παραμονὴν τελέσθηκε ὁ Π. Ἐσπερινὸς στὸν ὅποιο χοροστάτησε καὶ κήρυξε τὸ θεῖο λόγον ὁ Σεβ. Σισανίου κ. Παύλος, ἐνῷ τὴν Κυριακὴν τὸ πρωὶ στὸ Ἀρχ. Συλλείτουργο προεξῆρχε καὶ μίλησε ὁ Σεβ. Καρυστίας κ. Σεραφείμ. Στὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ἐψάλη ἡ Ακολουθία τῆς Ἀρτοκλασίας, τὴν ὅποια προσέφερε ὁ Δῆμος Χαλκίδεων καὶ ὅλοι ἐργαζόμενοι του, τῶν ὅποιων προστάτες εἶναι οἱ Εύβοεῖς Ἅγιοι. Ή ἐορτὴ καθιερώθηκε τὸ 1971 ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Χαλκίδος Νικόλαο (Σελένη). Οἱ γνωστοὶ

ἔως τώρα Ἅγιοι ποὺ συνδέθηκαν μὲ τὴν Εύβοια, ἀλλὰ καὶ τὰ Νησιά τῶν Σποράδων καὶ συγκαταλέγονται στοὺς Εύβοεῖς Ἅγιους εἶναι: Ἀπόστολος Παύλος, Ἅγιος Μεθόδιος Ὁλύμπου, Ἅγιος Ρηγίνος ὁ Λεβαδεύς, Ὁσιος Νίκων ὁ «Μετανοεῖτε», Ὁσιος Χριστόδουλος τῆς Πάτμου, Ὁσιος Νικόλαος ὁ Σικε-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

λιώτης, "Οσιος Γρηγόριος ὁ ἐν Στρογγύλῃ τῶν Λιχάδων, "Οσιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας ὁ Χαλκιδεύς, "Οσιος Εὐθύμιος ὁ ἀσκητής, "Οσιος Δανιὴλ ὁ «Στυλίτης», "Άγιος" Αν-

θιμος Ἀθηνῶν καὶ Εύριπου καὶ Πρόεδρος Κρήτης ὁ Ὄμολογητής, "Οσιος Γεράσιμος Σιναῖτης ὁ Εὐβοεύς, "Οσιος Ἰωσῆφ ὁ Εὐβοεύς, "Οσιος Σάββας ὁ νέος ὁ ἐν τῷ Ἀθω, Τιμόθεος Μητροπολίτης Εύριπου, 'Οσιομάρτυς Θεοφάνης, "Οσιος Συμεὼν ὁ ἀνυπόδητος καὶ μονοχύτων, "Οσιος Δαβὶδ ὁ ἐν Εύβοιᾳ, 'Οσιομάρτυς Γεράσιμος ὁ Μεγαλοχωρίτης, "Οσιος Ιωάννης ὁ Ρωσσός, "Οσιος Τιερόθεος ὁ ἐκ Καλαμῶν, "Οσιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, "Οσιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, "Οσιος Νήφων, ὁ νέος Κοινοβιάρχης, "Άγιος Νεκτάριος ὁ Πενταπόλεως, "Οσιος Νεόφυτος ὁ Προσμονάριος.

Έκδηλώσεις στὴν Ι. Μ. Κορίνθου

Τὴν Κυριακὴν 6.5.07, στὸν Πανηγυρίζοντα Ι. Ν. Ἀγ. Φωτεινῆς Κορίνθου, πρόεστη ὁ Σεβ. κ. Διονύσιος καὶ παρέστησαν τὸ Διοικ. Συμβούλιο καὶ ἄλλα μέλη, Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοί, τῶν ἀποφοίτων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Κορίνθου, οἱ ὅποιοι ἀπὸ ἑταῖροι ἔχουν καθιερώσει καὶ ἔορτάζουν τὴν Πανήγυρη αὐτῆς. Οἱ ἀπόφοιτοι τῆς παλαιᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἔχουν ψυχικοὺς δεσμοὺς τόσο μὲ τὸν Ι. Ν. Ἀγ. Φωτεινῆς, γιατὶ ἐκεὶ τελοῦσαν καθημερινὰ Ὁρθρο καὶ Θ. Λειτουργία, προσευχόμενοι ἀφενός, ἄλλα καὶ ἔξασκούμενοι Λειτουργικά, δσο καὶ μὲ τὸ κτίριο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, τὸ σημερινὸ Διοικητήριο δηλαδή, ὅπου ἡ Νομαρχία τῆς Κορινθίας στεγάζει τὶς ὑπηρεσίες της, γιατὶ στοὺς χώρους της, διδάσκονταν καὶ ἐσπούδαζαν, ἄλλα καὶ ὡς οἰκότροφοι, σιτίζονταν καὶ κοιμώνταν μέσα, ἐπὶ ἐπτὰ ὀλόκληρα χρόνια. Ο Σεβ. κ. Διονύσιος, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ παραβρέθηκε στὴν ἐκδήλωση αὐτή, τοὺς καλωσόρισε μὲ πατρικὴ ἀγάπη. Στὶς προθέσεις καὶ τοὺς σχεδιασμοὺς τοῦ Σεβ. εἶναι, τόσο τὸ Μητροπολιτικὸ Μέγαρο ὅσο καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή, ποὺ ἀποτελοῦν ἐνιαῖο κτηριακὸ συγκρότημα,

ἄλλα καὶ κόσμημα ὅλης τῆς Κορινθίας, νὰ ἀξιοποιηθοῦν ἐπισκευαζόμενα, μὲ τὸν ἀπαραίτητο σεβασμὸ στὴν ἀνεπανάληπτη ἀρχιτεκτονικὴ τους μορφή, μετὰ δὲ ταῦτα, πέραν τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ τους κάλλους, τὸ ὅποιο θὰ ἀναδειχθεῖ ἀρκούντως, θὰ φιλοξενήσουν σύγχρονες καὶ πολλαπλές Ἐκκλησιαστικὲς Υπηρεσίες. Τὸ ἵδιο ἀπόγευμα ὁ Σεβ. Κορίνθου παρέστη στὴν ἔορτὴ λήξεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων στὴν Παναγία τοῦ Συνοικισμοῦ Κορίνθου καὶ στὴν Αἴθουσα Χρυσοστόμου Σμύρνης καὶ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν διοργάνωση καὶ τὰ παιδιά μεταξὺ ἄλλων εἶπε: «Δεσμεύομαι ἀπὸ τὸ Βῆμα αὐτὸ σήμερα ὅτι τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα θὰ ἀναμορφωθοῦν καὶ θὰ παρακολουθῶ προσωπικὰ τὴν Κατηχητικὴ πρόοδο τῆς κάθε Ἐνορίας. Δεσμεύομαι δὲ ἐπίσης, πρὸς σᾶς τοὺς νέους καὶ ὅλης τῆς Κορινθίας, ὅτι τοῦ χρόνου ἡ Λήξη τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων θὰ ἔχει Παγκορινθιακὸ χαρακτήρα καὶ θὰ γίνει μὲ ὅλη τὴν ἀρμόζουσα μεγαλοπρέπεια σὲ Στάδιο, γιατὶ σᾶς τὸ χρωστᾶμε καὶ γιατὶ ἀποτελεῖ ἡ εὐπρέπεια σας παράδειγμα πρὸς μίμηση καὶ πρέπει νὰ σᾶς δεῖ ὅλος ὁ Λαός μας».

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ο ἄγιος Πολύκαρπος στὴ Ναύπακτο

καν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Τιερόθεος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ. Ἐπειτα μεταφέρθηκε ἐν πομπῇ στὸν Τ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Ἀγ. Δημητρίου, ὅπου τελέσθηκε πανηγυρικὸς Ἐσπερινός, στὸν ὅποιον χοροστάτησε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο ὁ Σεβ. κ. Ἐφραίμ. Ἀκολούθησε βραδινὴ λιτανεία ὡς τὸ γραφικὸ λιμάνι τῆς πόλεως, κατὰ τὴν ὅποια συνόδευσαν ἡ Παπαχαραλάμπειος Φιλαρμονική, μαθητὲς τοῦ Β' Δημοτικοῦ Σχολείου Ναυπάκτου καὶ τοῦ Κατηχητικοῦ τῆς Ἐνορίας μὲ τὰ φαναράκια τους καὶ ὁ πιστὸς λαός. Τὴν ἐπομένη τελέσθηκε ἀρχιερατικὸ συλλείτουργο προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. κ. Ἐφραίμ. Ἐπειδὴ ἐφέτος συνέπεσε νὰ πανηγυρίζει καὶ ἡ τρίτη Ἐνορία τῆς πόλεως, ὁ Ἀγιος Γεώργιος, τὸ λείψανο τοῦ Ἀγίου Πολυκάρπου μεταφέρθηκε κατὰ τὴν θ. Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα Τιερὸ Ναὸ καὶ τὸ ἀσπάσθηκε τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν ποὺ τὸν πλημμύρισαν.

Τὸ Πνευματικὸ Κέντρο ἀγίου Γεωργίου Ναυπάκτου

Ἐνα νέο στολίδι προστέθηκε στὰ κτίρια τῶν Ἐνοριῶν τῆς Ι. Μ. Ναυπάκτου. Πρόκειται γιὰ τὴν αἰθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τοῦ Ι. Ν. Ἀγ. Γεωργίου Ναυπάκτου. Τὰ ἐγκαίνια τελέσθηκαν τὴν ἡμέρα τῆς πανηγύρεως τοῦ Ἐνορίας, ἔορτὴ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου μέσα σὲ πανηγυρικὴ ἀτμόσφαιρα. Ὁ Σεβ. στὴν ὁμιλία τοῦ ὑπογράμμισε τὴν ἀξία τῆς λειτουργίας τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου μιᾶς Ἐνορίας, ὑπενθύμισε τὴν ἐπιθυμία του, ποὺ ἡδη πραγματοποιεῖται, ὡστε κάθε Τιερὸ Ναὸς νὰ διαθέτει τὸ Πνευματικὸ του Κέντρο, εὐχαρίστησε καὶ συνέχαρη ὅσους βοήθησαν στὴν ἀνέγερση καὶ ἀποπεράτωση τοῦ Κέντρου, τοὺς Ἐφημερίους, Πρωτοπ. π. Ἰωάννη Σπυρόπουλο καὶ π. Λάμπρο Κούτσικο, τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο, τὸν Σύνδεσμο Ἀγάπης, τὴν Μηχανικὸ - Ἀρχιτέ-

κτονα κ. Ἐλλη Λάγιου-Μητρολοιοῦ, ποὺ προσέφερε τὰ σχέδια, τὴν ἐπίβλεψη καὶ τὴν ὅλη μεριμνα γιὰ τὴν διακόσμηση τοῦ Κέντρου, τὸν τ. Δήμαρχο κ. Κ. Κούνιδα καὶ τὸν σημερινὸ Δήμαρχο κ. Παπαθανάση.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΘΕΟΛΟΓΙΑ τοῦ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Τοῦ κ. Γεωργίου Π. Πατρώνου,
Όμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

1. Κήρυγμα καὶ σωτηρία

Στὴν ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ τὸ κήρυγμα, ὅπως ἡ κατήχηση καὶ ἡ μετοχὴ στὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, εἶχε καὶ αὐτὸς ὡς κέντρο ἀναφορᾶς τὴν σωτηρίαν. Τὸ σωτηριολογικὸ γεγονός βρισκόταν καὶ βρίσκεται στὴν οὐσία ὅλων τῶν λειτουργικῶν καὶ λατρευτικῶν πράξεων ποὺ ζοῦν οἱ πιστοὶ στὴν καθημερινή τους πνευματική ζωή.

Αὐτὸς ἔχει κεντρικὴ σημασία καὶ μᾶς διαφοροποιεῖ ἀπὸ κάθε ἄλλη ἑρμηνεία ποὺ δίνουν σήμερα πολλοὶ στὶς πράξεις καὶ ἐνέργειες τῆς Ἐκκλησίας. Σήμερα ἀρκετοὶ θεολόγοι καὶ κήρυκες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ δίνουν περισσότερη ἔμφαση στὸ κοινωνικὸ καὶ παιδευτικὸ χαρακτήρα τοῦ κηρύγματος. Τὸ θεωροῦν πιὸ πολὺ ὡς πολιτιστικὸ γεγονός καὶ ἀποσιωποῦν τὸν σωτηριολογικὸ χαρακτήρα τοῦ κηρύγματος.

Στοχεύουν μᾶλλον σὲ μιὰ παιδευτικὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή, ὁμιλοῦν γιὰ τὴν ἀνάγκη πνευματικῆς ἀνύψωσης τοῦ λαοῦ, ὅπως κάνει καὶ ἡ κάθε μορφωτικὴ καὶ σχολικὴ προσπάθεια καὶ δίνουν ἔμφαση στὸν ἡθικὸ χαρακτήρα τῶν ἀνθρώπων, στὶς ἀρετές καὶ στὶς καλές πράξεις. Σκοπὸς τὸ καλὸ καὶ τὸ ἀγαθὸ καὶ ἡ πραγμάτωση στὴν κοινωνία τοῦ καλοῦ καὶ ἐνάρετον πολύτη. Ἡ ἀρετή, λοιπόν, θεωρεῖται προσωπικὸ ἐπίτευγμα τοῦ ἀνθρώπου.

‘Ψ’ αὐτὴ τὴν προοπτικὴ χάνεται ἡ σημασία καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἡ ἔννοια τῆς προσκλήσεως γιὰ ἐπιστροφὴ καὶ ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν. ‘Ολα παρουσιάζονται ὡς ὑπόθεση προσωπικοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα καὶ πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐντολῶν καὶ τῶν ἡθικῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ κήρυγμα, ὅμως, στὴν Ὁρθόδοξη παράδοση εἶναι ἐνταγμένο στὸ ὅλο ἔργο καὶ μυ-

στήριο τῆς Ἐκκλησίας. Κήρυγμα, κατήχηση, πνευματικὴ ἀγωγή, δὲν θὰ εἶχαν καμιὰ σημασία ἀν δὲν ἀποκάλυπταν τὸ μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, τὸ μυστήριο τῆς λειτουργίας τῆς σωτηρίας στὴ ζωὴ τῶν πιστῶν.

Εἶναι ἐνδεικτικό, ὅτι τίποτε δὲν τελεῖται στὸ χῶρο τῆς λατρείας, καμιὰ λειτουργικὴ καὶ λατρευτικὴ πράξη, ἀλλὰ καὶ κανένα μυστήριο δὲν πραγματοποιεῖται, ἐάν ἐπάνω στὴν Ἀγία Τράπεζα ἢ σὲ κάποιο λατρευτικὸ χῶρο δὲν ὑπάρχουν δυὸς βασικὰ λατρευτικὰ ἀντικείμενα, δηλαδὴ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὸ ἱερὸ Ἀντιμήνιο. Αὐτὸς σημαίνει, πρακτικά, ὅτι συνυπάρχει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ – τὸ κήρυγμα καὶ ἡ κατήχηση – μὲ τὴν ἐμπειρία τῶν πιστῶν καὶ τὴ μαρτυρικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας – τὰ ἱερὰ λείψανα τῶν Ὁσίων, τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Ἀγίων.

Δὲν εἶναι τυχαίο καὶ οὐτε δευτερεῦον, ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος τόνισε ἴδιαίτερα τὸ σωτηριολογικὸ χαρακτήρα τοῦ κηρύγματος μὲ τὴ φράση «εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας» (Α’ Κορ. 1,21). Οἱ πιστοί, ὅπως σώζονται μὲ τὴ χάρη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ μὲ τὴ μετοχὴ τοὺς στὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἔτσι σώζονται καὶ μὲ τὴν ἀκρόαση τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ κηρύγματος.

‘Ἀκόμη, εἶναι ἐνδεικτικὸ ὅτι πολλοὶ ἐρευνητὲς θεολόγοι ἐπισημαίνουν μεγάλες διαφορὲς μεταξὺ τοῦ σημερινοῦ καὶ τοῦ ἀρχαίου κηρύγματος καὶ οἱ διαφορὲς ἐπικεντρώνονται στὴν οὐσία καὶ στὸ θεολογικὸ περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος καὶ ὅχι στὰ ἔξωτερικὰ ὄμιλητικὰ στοιχεῖα. ‘Αρα, εἶναι ἀνάγκη νὰ ξαναβροῦμε “τὸ χαμένο κέντρο” τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος ποὺ εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ κάθε πιστοῦ.

2. Τὸ δογματικὸ καὶ θεολογικὸ περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος

Βασικὸ καὶ πρωταρχικὸ στοιχεῖο τοῦ κηρύγματος εἶναι ἡ πίστη μὲ ἔκφραση καὶ διατύπωση τοῦ δόγματος. Ἡ δογματικὴ διδασκαλία εἶναι δομικὸ στοιχεῖο τοῦ κηρύγματος, τῆς διδαχῆς καὶ τῆς κατήχησης. Καὶ τὸ δόγμα δὲν ἐκφράζεται διὰ μέσου τοῦ κηρύγματος σὲ μία γλώσσα καὶ φρασεολογία ἀκαδημαϊκὴ καὶ ἀκατανόητη, ἀλλὰ ἀπλή, εὐληπτη καὶ μὲ κάθε σαφήνεια. Τὰ δόγματα ὀνομάζονται καὶ ὅροι πίστεως, ποὺ σημαίνει ὅτι ἔρχονται νὰ προσδιορίσουν τὰ ὅρια καὶ τὴν κατεύθυνση τῆς ζωῆς μας. ‘Οπως μιὰ κούτη ποταμοῦ ὥριζει τὴ ροή τοῦ νεροῦ καὶ δὲν τὴν ἀνακόπτει καὶ ὅσο βαθαίνει ἡ κούτη τόσο ἡ ροή εἶναι πιὸ δυνατὴ καὶ οὐσιαστική, ἔτσι καὶ τὸ δόγμα μὲ τοὺς ὅρους τῆς πίστεως βαθαίνουν καὶ οὐσιαστικούονται τὴν πνευματικὴ ζωή.

Ἡ παρέκκλιση ἀπὸ τὸ δόγμα μᾶς ὀδηγεῖ στὴν αἴρεση. Καὶ ἡ ὅποιαδήποτε αἴρεση οὐσιαστικὰ δὲν προσβάλλει τὸν Θεὸν ἀλλὰ ἀλλοιώνει καὶ ἀλλοτριώνει τὸν ἀνθρώπον. Ἡ Ἐκκλησία ἔδωσε σκληροὺς ἀγῶνες ἔναντι τῶν αἱρέσεων, ὅχι γιὰ νὰ “σώσει” τὸν Θεό ἀλλὰ γιὰ νὰ διαφυλάξει καὶ νὰ σώσει τὸν ἀνθρώπον. Κάθε αἴρεση ἔχει φοβερὲς συνέπειες στὴν πνευματικὴ πορεία τοῦ ἀνθρώπου. Γι’ αὐτὸς τὸ κήρυγμα καὶ ἡ κατήχηση εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀγγίζουν τὰ οὐσιώδη αὐτὰ θέματα τῆς πίστεως καὶ τὸν δόγματος. Μ’ αὐτὸς τὸν τρόπο φωτίζουν καὶ κατεύθυνουν σωστὰ τὴν πνευματικὴ ζωή. Σκοπὸς τοῦ κηρύγματος εἶναι ἡ τελείωση καὶ ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου καὶ αὐτὸς δὲν σημαίνει κάποιο εύσεβιστικὸ καὶ ἡθικιστικὸ βερμπαλισμὸ στὸ περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος.

Τὸ δόγμα εἶναι πάντοτε «θεοκεντρικό», δηλαδὴ τριαδολογικό, χριστολογικὸ καὶ πνευματολογικό. Καὶ τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τοῦ κηρύγματος πρέπει νὰ ἀναφέρονται στὰ βασικὰ αὐτὰ θεολογικὰ θέματα, μὲ μιὰ ἔννοια κατοχύρωσης ὅχι μόνο της πίστεως ἀλλὰ καὶ τῆς πιενευματικῆς ζωῆς.

‘Απὸ τὴν ἄλλη πλευρά, τὰ ἀνθρωπολογικὰ θέματα μὲ τὰ προβλήματα τῆς καθημερινό-

τητας τῆς ζωῆς βρίσκονται στὸ χῶρο τῆς οἰκονομίας τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀντιμετωπίζει τὰ θέματα αὐτὰ ἀνάλογα μὲ τὰ ἐκάστοτε ιστορικὰ δεδομένα, μέσα στοὺς οὓς προβληματισμοὺς τῆς ζωῆς καὶ γι’ αὐτὸς οἱ «κανόνες τῆς Ἐκκλησίας» ἔχουν συχνὰ ἐπίκαιρο χαρακτήρα καὶ ἐκφράζουν μία συγκεκριμένη τοπικὴ καὶ χρονικὴ παράδοση. ‘Ολα αὐτὰ σημαίνουν σύνδεση τοῦ δόγματος μὲ τὴ ζωὴ καὶ τῆς θεωρίας μὲ τὴν πράξη. Ἡ Ὁρθόδοξη δὲν κρίνεται μόνο ἀπὸ τὸ ὄρθο δόγμα καὶ τὴν ὄρθη πίστη ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ὄρθοπραξία. ‘Ο μεγάλος θεολόγος π. Γεωργίος Φλωρόφσκι, πολὺ σωστὰ μᾶς λέει, πώς ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἐμπειρία ζωῆς. ‘Ο Χριστιανισμὸς κρίνεται ἀπὸ τὴν ποιότητα ζωῆς ποὺ προβάλλει στοὺς ἀνθρώπους.

Σήμερα ἔχουμε ἀπωθήσει τὸ δόγμα ἀπὸ τὸ κήρυγμα. Οὐσιαστικὰ σήμερα τὸ κήρυγμα εἶναι ἡθικιστικὸ καὶ ἡθοπλαστικό. Τίποτε περισσότερο. Γι’ αὐτὸς οἱ πιστοί μας ἀγνοοῦν οὐσιαστικὰ τὸ δόγμα καὶ τὴ δογματικὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς σημαίνει παράλληλα καὶ ἀρνητη τῆς «όμολογίας τῆς πίστεως» πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς τὸν κόσμο τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀγνοίας. ‘Αλλὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ δογματοποιήσαμε τὴν καθημερινὴ ζωὴ καὶ δύμιλου μὲ ἀπόλυτο τρόπο γιὰ τὴν καθημερινὴ συμπεριφορά, γιὰ τὶς κοινωνίκες ἐκδηλώσεις, γιὰ τὴν ἔνδυση, τὴν τροφὴ καὶ τὴν ψυχολογία, ὡσὰν αὐτὰ νὰ ἀποτελοῦν “τὸ δόγμα” καὶ τὴν οὐσία τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

‘Ο ἄγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος δὲν θεωρεῖ ἐκκοσμίκευση τὴν οἰκονομία τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐπιλύει ἀνάλογα μὲ τὰ δεδομένα τῆς κάθε ἐποχῆς τὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἐκκοσμίκευση θεωρεῖ τὴν ἀμφισβήτηση τῶν δωρεῶν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος στὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν πιστών.

Σήμερα προτιμοῦμε καὶ προτείνουμε μὲ τὸ κήρυγμα ἓνα εἶδος ἀπολογητικῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀντὶ τῆς «ἀπολογίας» καὶ τῆς «όμολογίας» τῆς πίστεως, ποὺ σημαίνει στὸ τέλος μαρτυρία καὶ μαρτύριο.

‘Αλλὰ θὰ συνεχίσουμε.

1. Οι Πατέρες στὸ λαό μας.

Ο καθορισμένος ἥδη ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστική μας ἡγεούια γιὰ ἑφέτος, τὸ 2007, ἔορτασμὸς τῆς 1600ης ἐπετείου ἀπὸ τὴν Κοίμηση τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου δίνει σὲ ὅλους μας τὴν πολύτιμη εὐκαριία νὰ στρέψουμε μὲ σεβασμὸ προσεκτικότερη, τὴ σκέψη μας στὸν μεγάλο Πατέρα καὶ Διδάσκαλο τῆς Ἐκκλησίας μας.

Βέβαια, πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε μὲ εὐχαρίστηση, ὅτι στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας οἱ λεγόμενοι Πατέρες καὶ Διδάσκαλοι τῆς δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸ προνόμιο μόνο τῶν θεολόγων ἢ τῶν μελετητῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς

I. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ: «Προσεγγίζοντας τὸ μυστήριο»

Ιστορίας ἡ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γραμματείας.

Τώρα μάλιστα, τὶς τελευταῖς δεκαετίες, μὲ τὴν ἐπανέκδοση τῶν Πατερικῶν ἔργων, ποὺ συνοδεύονται ἀπὸ μεταφράσεις καὶ ἐκλαϊκευμένες ἐρμηνεῖες καὶ ἀναλύσεις τῶν περιεχομένων των, ἥλθαν οἱ "Αγιοι Πατέρες πιὸ κοντὰ στὸ λαό μας.

"Οχι ὅτι δὲν ἥσαν καὶ προηγουμένως. Ἀκόμη καὶ τότε ποὺ οἱ ἐπιβλητικοὶ τόμοι των ἐφυλάσσοντο εὐλαβικὰ σὲ παλαιὰ Μοναστήρια ἢ σὲ Βιβλιοθῆκες αἰώνοβιων ἐκπαιδευτικῶν Ιδρυμάτων, οἱ διδασκαλίες των, τὸ πνεῦμα των ἥσαν παρόντα μεταξὺ τοῦ λαοῦ μας.

Διότι οἱ Εὐχές τῆς Θείας Λειτουργίας, μὲ τὶς ὁποῖες τελοῦμε τὸ Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας, δὲν εἶχαν βγεῖ ἀπὸ τὸν κάλαμό τους; Οἱ ὕμνοι, ποὺ ψάλλονται στὶς μεγάλες ἔορτές τῆς πίστεώς μας καὶ χαροποιοῦν κάθε χριστιανικὴ ψυχή, δὲν εἶναι ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὶς ὄμιλίες καὶ τὶς διδαχές των; Μήπως τὸ αὐθεντικὸ κήρυγμα, ποὺ τρέφει μὲ οὐράνιο μάννα τὴ ψυχή, δὲν εἶναι τῶν Πατέρων τὸ κήρυγμα; Μήπως ἀρκετοὶ ἀπὸ τὸν Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὄποιοι ρυθμίζουν μὲ τὸν τε-

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσοστόμου

λειότερο τρόπο τὰ ἥθη καὶ τὴν συμπεριφορὰ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, δὲν εἶναι κάποτε αὐτούσια ἔργα τῶν Ἅγιων Πατέρων μας;

2. Τόν «ἐλάτρεψαν»!

Ἄλλα παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ ἔορτασμὸς ἑφέτος τῆς ἐπετείου, τῶν 1600 ἐτῶν ἀπὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ Ἀγίου Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἔχει πολλὰ νὰ ὠφελήσει καὶ Κλῆρο καὶ λαό, ἐφόσον μὲ προσοχὴ ἐγκύψουν καὶ στὸ βίο του καὶ προπάντων στὰ ἀθάνατα ἔργα, ποὺ μᾶς κληροδότησε. "Ἄσ μὴν διαφύγει τῆς προσοχῆς κανενός, ὅτι ὁ ιερὸς Χρυσόστομος ἀπὸ τότε ποὺ ζοῦσε στὴν Ἀντιόχεια καὶ ἀργότερα στὴν Κωνσταντινούπολη, καὶ μέχρι σήμερα, δὲν εἶχε ἀπλῶς θαυμαστές, ἀλλὰ ἐραστὲς τῶν λόγων του!

"Ήδη ὁ μαθητής του καὶ ὁ πιὸ ἀξιόπιστος βιογράφος του, ὁ Ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως Παλλάδιος, ἀνθρώπος κατ' ἔξοχὴν πνευματικὸς καὶ διακριτικός, παρακαλεῖ τὸν Θεόν νὰ μὴν διαψευσθεῖ ποτὲ στὰ αἰσθήματα ἀγάπης, ποὺ τρέφει γιὰ τὸν Διδάσκαλό του. «Χριστέ μου, ἵκετεύει ὁ πνευματικώτατος ἐπίσκοπος, δῶσε ποτὲ νὰ μὴ ντροπιασθοῦν ὅσοι ἀγάπησαν τὸν ιερὸ Χρυσόστομο!» («οἱ φιλοῦντες αὐτόν, Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ καταισχυνθήτωσαν»).

Στὸν δὲ Μεσαίωνα, ἀναφέρει κάποιος, νεαρὴ σύζυγος τόσο πολὺ εἶχε ἐνοχληθεῖ ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ συζύγου της πρὸς τὸν ιερὸ Χρυσόστομο, ὥστε σὲ μία ἔξαρση ζήλειας, εἶπε ἡ δυστυχής, ὅτι μία ἡμέρα ὅλα τὰ συγγράμματα τοῦ ιεροῦ πατρὸς θὰ τὰ ἔρριπτε στὴ φωτιά!

'Αγαπήθηκε πολύ, μέχρι λατρείας ὁ ιερὸς Πατέρης, ὥστε στὶς ἡμέρες τῆς δοκιμασίας του πολλοὶ θρηνῶντας νὰ εὔχονται, «καλύτερα νὰ ἐσβηνε ὁ ἥλιος στὸν οὐρανό, παρὰ νὰ ἔκλεινε τὸ στόμα τοῦ ἀγίου Ἀρχιεπισκόπου!» (Συνέφερε ἵνα ὁ ἥλιος συνέστειλε τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ ἢ ἵνα τὸ στόμα Ιωάννου ἐσιώπησεν». Ἀλλὰ καὶ μέχρι σήμερα, θαυμαστές καὶ λάτρεις τοῦ πάγκαλλου λόγου του ἐπὶ χρόνια, ὅπως ὁ ἄλλος ὁ

διπλανὸς των, καθημερινὰ θὰ πιεῖ τὸν καφέ του ἀπαρατήτως ἢ τὸ ποτήρι τὸ γάλα, αὐτὸν θὰ ἀνοίξουν κάθε ἡμέρα καὶ θὰ διαβάσουν κάποιες σελίδες ἀπὸ μία ὅμιλία του. Τόση ἀνάγκη τὸν ἔχουν!

Ἐνθυμεῖται ὁ γράφων τὶς ταπεινὲς αὐτὲς γραμμές, πῶς ὅταν πρὶν χρόνια βρέθηκε προσκυνητὴς στὸ κελλὶ τοῦ ἀείμνηστου Ἀρχιμ. Ἰουστίνου Πόποβιτς στὴ Μονὴ Τσέλιε καὶ ρώτησε περίεργα τὸν συνοδό του, ὃξι πνευματικὸ παιδὶ τοῦ Γέροντα καὶ σημερινὸ Επίσκοπο τῆς γειτονικῆς χώρας, γιὰ τὴ σχέση τοῦ Ὁσίου Πατρός του μὲ τὸν ιερὸ Χρυσόστομο, ἀπήντησε: Μᾶς ἔλεγε ὁ Γέροντας ὅτι καὶ μόνη ἡ σκέψη τοῦ Χρυσοστόμου τὸν συγκλόνιζε! Καὶ μάλιστα μᾶς εἶχε μισοομολογήσει, ὅτι τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς του εἶδε κάποια θεῖκὴ ὁπτασία.

3. Μυστήριο!

Καὶ ἄλλα πάμπολλα περιστατικὰ στὴ ζωὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας μαρτυροῦν τὴν ἔξαιρετικὴ θέση, ποὺ κατέκτησε ἀνὰ τοὺς αἰῶνες ὁ ιερὸς Πατέρης μας στὴν καρδιὰ τοῦ Ὁρθοδόξου χριστιανοῦ. Τώρα νὰ ρωτήσομε, γιατί τόση ἀγάπη στὸ ὄνομα του; Η ἀπάντηση καὶ εὐκολὴ καὶ δύσκολη. Εὔκολη, ἐὰν παραπέμψομε στὰ ἀθάνατα ἔργα του, ποὺ ἀποστάζουν ἀκόμη, θαλερότατα καὶ πανέμορφα, παρὰ τὸ πέρασμα πάνω τους τόσων αἰώνων, τὸν γλυκασμὸ τῆς θεῖκῆς σοφίας. Εὔκολη, ἐὰν παραπέμψομε στὰ θαυμαστὰ καὶ σπουδαῖα ἔργα τῆς ζωῆς του.

Καὶ δύσκολη, ὅμως, διότι καὶ μετὰ τὴν ἐνασχόληση μὲ τὰ συγγράμματά του καὶ τὴν ἀνάλυση τοῦ βίου του ἡ ἀπάντησή μας δὲν εἶναι πλήρης. Θὰ μείνει μετέωρο στὴ σκέψη μας τὸ ἐρώτημα, τί ἥτο τελικὰ ὁ θεῖος ἐκεῖνος ἀρχιερεὺς καὶ διδάσκαλος, ὁ λιπόσαρκος καὶ ἀπλὸς Ἐπίσκοπος, μὲ τὸ φωτεινὸ πνεῦμα καὶ τὸν ρωμαλέο λόγο, ὅμοιος τοῦ ὄποιον δὲν ξαναεμφανίσθηκε στὴ χριστιανικὴ ίστορία.

Ναί! ὁ "Αγ. Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος μένει ἔξω ἀπὸ κάθε ιστορικὴ καὶ γραμματολογική. Μέχρις ἐδῶ! «Ο γάρ τόπος ἐν ὃ σύ ἔστηκας, γῇ ἀγίᾳ ἔστι», ἀβατῇ στοὺς πολλοὺς, ἄψαυστη ἀπὸ τοὺς μικροὺς καὶ ταπεινοὺς ἱχνηλάτες τῆς σκέψεώς του.

"Ομως θὰ εἴμαστε ἀνακόλουθοι, ἐὰν μὲ ὅσα χαράξαμε προηγουμένως, θὰ ἴσχυριζόμασταν ὅτι προσεγγίσαμε ἢ λύσαμε τὸ μυστήριο τοῦ Χρυσοστόμου. "Οχι! Ο θεῖος Πατέρης μένει ἔξω ἀπὸ κάθε ἀνάλυση ιστορικὴ καὶ γραμματολογική. Μέχρις ἐδῶ! «Ο γάρ τόπος ἐν ὃ σύ ἔστηκας, γῇ ἀγίᾳ ἔστι», ἀβατῇ στοὺς πολλούς, ἄψαυστη ἀπὸ τοὺς μικροὺς καὶ ταπεινοὺς ἱχνηλάτες τῆς σκέψεώς του.

"Ορθὰ εἴπαν, ὅτι στὴ γλώσσα ἐπάνω τοῦ μεγάλου Πατρὸς ἀναπαυόταν τὸ Πνεῦμα τὸ "Αγιον! Εἶχε χάρισμα μοναδικό. "Ανωθεν! Σπανιώτατο, ἐπίζηλο σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες. Διότι τὸ ἄξιζε! Διότι ὁ Πανάγαθος Δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὸν μέγαν Παῦλον, τὸ Στόμα Του στὸν κόσμο, ἐπρεπε, ὅτι ἀνάγκη, νὰ δωρήσει στὴν Ἐκκλησία Του τὸν "Αγιον Ιωάννην τὸν Χρυσόστομον!

Λίου μὲ περισσή εὐγλωττία, σαφήνεια καὶ λαμπρότητα, μὲ διαύγεια κρυστάλλινη, μὲ καταπληκτικὴ διεισδυτικότητα στὰ βαθέα τοῦ Πνεύματος.

Ναί, μπορεῖ νὰ ὑπῆρξε ἔρμηνευτής τῶν Γραφῶν μὲ ὅλη τὴ βαθειὰ σημασία τῆς λέξεως. Σήκωσε, (πῶς ἀλλιώς νὰ τὸ παραστήσωμε), ἀνέσυρε μυστηριωδῶς τὶς λέξεις, τὶς φράσεις, τὶς σελίδες τῆς Γραφῆς καὶ μᾶς ἀπεκάλυψε τὰ κρυμμένα ἀπὸ κάτω ὑπέροχα καὶ σωτήρια νοήματα, ὥστε σήμερα νὰ μὴν νοεῖται ἔρμηνευτικὴ προσπάθεια (ἄλλη «ἀνάγνωση», ὅπως τὴν λένε) χωρὶς τὴ συνδρομὴ τοῦ ιεροῦ μας Πατρός.

Ναί, μπορεῖ νὰ μετέδωσε στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ τὶς διδασκαλίες τοῦ Εὐαγγελίου ἀνεπιτήδευτα, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀκρίβεια καὶ ἐπιστημοσύνη, μὲ μοναδικὴ γλυκύτητα καὶ χάρη, ταπεινά, ἀνθρώπινα, χωρὶς ἵχνος κομπασμοῦ, ὥστε ὁ λόγος του νὰ εἶναι ἔνα μοναδικό, ἀνεπανάληπτο ἀμάλγαμα ὑψηλῶν καθαρῶν νοημάτων, εὐγενῶν αἰσθημάτων ἀγίας ψυχῆς καὶ λόγου κομφότατου ἀλλὰ καὶ σεμνοῦ καὶ γλυκυτάτου, ἀκούσμα ἔξαισιον, ποίημα, μελωδία καὶ γιὰ μικροὺς καὶ γιὰ μεγάλους καὶ γιὰ σοφοὺς καὶ γιὰ ἀγάπημάτους. Τέχνη λόγου καταπληκτικὴ μαζὶ μὲ ταπεινό, χριστιανικώτατο ἥθος, ψυχῆς ἀγίας, ἀγαπώσης καὶ τὸν Θεόν καὶ τοὺς ἀνθρώπους! (Θεέ μου, τί ἀνυπέρβλητος συνδυασμός!).

"Ομως θὰ εἴμαστε ἀνακόλουθοι, ἐὰν μὲ ὅσα χαράξαμε προηγουμένως, θὰ ἴσχυριζόμασταν ὅτι προσεγγίσαμε ἢ λύσαμε τὸ μυστήριο τοῦ Χρυσοστόμου. "Οχι! Ο θεῖος Πατέρης μένει ἔξω ἀπὸ κάθε ιστορικὴ καὶ γραμματολογική. Μέχρις ἐδῶ! «Ο γάρ τόπος ἐν ὃ σύ ἔστηκας, γῇ ἀγίᾳ ἔστι», ἀβατῇ στοὺς πολλούς, ἄψα

Τ

Τὸ κείμενο ποὺ ἀκολουθεῖ εἶναι τόσο γλαφυρό, τόσο αἰσιόδοξο, τόσο πατρικό. Γραμμένο ἀπὸ τὸν ἄγιο Πατέρα μὲ περισσὴ ἀγάπη καὶ πόνο, μὲ λαχτάρα καὶ φροντίδα γιὰ κάθε ἄνθρωπο ποὺ ἀμαρτάνει καὶ ἐπαναλαμβάνει τὰ ἀμαρτήματά του ἀπὸ ἀδυναμία. Εἶναι πολὺ ἐνισχυτικό καὶ μπορεῖ νὰ παρηγορήσει ἀκόμη καὶ τὸ μεγαλύτερο ἀμαρτωλὸ καὶ νὰ τὸν ἐνθαρρύνει νὰ μετανοεῖ συνεχῶς. Ἀλλωστε ἀφοῦ ἀδιάκοπα ἀμαρτάνουμε ὅλοι μας, συνεχῶς πρέπει καὶ νὰ μετανοῦμε μέσα ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς καρδιᾶς μας.

Άγιου Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἀπογνώσεως

Παραθέτουμε ἐπίσης στὴ συνέχεια μία μικρὴ περικοπὴ ἀπὸ λόγο τοῦ Θεοδωρήτου, Ἐπισκόπου Κύρου, στὸν ἄγιο Ιωάννη τὸν Χρυσόστομο. Ἡ περικοπὴ διασώζεται στὴ Μυριόβιβλο τοῦ Μεγάλου Φωτίου.

Οἱ λόγοι τῆς περικοπῆς ἐκφράζουν καὶ παρουσιάζουν ἔντονα τὸν πλοῦτο τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης τοῦ μεγάλου πατέρα πρὸς τὸ ποίμνιό του. Ἰδιαίτερα δὲ ἐκφράζουν τὴν ἀγάπη του καὶ τὴν ἄσκηση φροντίδα του γιὰ τοὺς πονεμένους, τοὺς φτωχούς, τοὺς ἄστεγους.

Κατὰ τὸν ἴστορικὸ Παλλάδιο, ἡ καθημερινὴ φροντίδα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἦταν, «ἡ τῶν χηρῶν κηδεμονία, ἡ τῶν παρθένων παραμυθία, ἡ τῶν ἀρρωστούντων νοσοκομία, ἡ τῶν πλαινῶν ἐπιστροφή, ἡ τῶν συντετριμένων φροντίς, ἡ τῶν ἐν φυλακαῖς ἐπίσκεψις».

α) Ἀποφυγὴ τῆς ἀπογνώσεως

«Ἄν ἔχεις ἀμαρτίες, νὰ μὴν ἀπελπιστεῖς ἀντὰ δὲν παύω νὰ σᾶς τὰ λέω συνεχῶς· καὶ ἀν κάθε μέρα ἀμαρτάνεις, νὰ μετανοεῖς καθημερινά. Γιατὶ ἡ μετάνοια εἶναι τὸ φάρμακο κατὰ τῶν ἀμαρτημάτων εἶναι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν παρ-

Ἐπιμέλεια καὶ ἔρμηνεία κευμένου,
Γεωργία Κουνάβη, Θεολόγος,
ἐπιμελήτρια τῆς Ἑλληνικῆς Πατρολογίας

ρησίᾳ· εἶναι ὅπλο κατὰ τοῦ διαβόλου· εἶναι ἡ μάχαιρα ποὺ τὸ κόβει τὸ κεφάλι· εἶναι ἡ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας· εἶναι ἡ ἀναίρεση τῆς ἀπογνώσεως. Ἡ μετάνοια μᾶς ἀνοίγει τὸν οὐρανὸ καὶ μᾶς εἰσάγει στὸν Παράδεισο. Γι' αὐτὸ (σοῦ λέω), εἶσαι ἀμαρτωλός; μὴν ἀπελπίζεσαι. Τσως βέβαια ἀναλογιστεῖς. Μὰ τόσα ἔχω ἀκούσει στὴν Ἐκκλησία καὶ δὲν τὰ ἐτήρητσα. Πῶς νὰ εἰσέλθω καὶ πάλι καὶ πῶς καὶ πάλι νὰ ἀκούσω; Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς πρέπει

νὰ εἰσέλθεις ἐπειδή, ὅσα ἀκουστες δὲν τὰ ἐτήρητσες. Νὰ τὰ ξανακούσεις, λοιπόν, καὶ νὰ τὰ τηρήσεις. Ἐὰν δὲν ιατρὸς σοῦ βάλει φάρμακο στὴν πληγὴ σου καὶ παρὰ ταῦτα δὲν καθαρίσει, τὴν ἐπομένη ἡμέρα δὲν θὰ σου ξαναβάλει πάλι; Μὴ ντρέπεσαι, λοιπόν, νὰ ξαναέλθεις στὴν Ἐκκλησία. Νὰ ντρέπεσαι ὅταν πράττεις τὴν ἀμαρτία.

Ἡ ἀμαρτία εἶναι τὸ τραῦμα καὶ ἡ μετάνοια τὸ φάρμακο. Ἄν, λοιπόν, ἔχεις παλιώσει στήμερα ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, νὰ ἀνακαυνίσεις τὸν ἔαντο σου μὲ τὴ μετάνοια. Καὶ εἶναι δυνατό, μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς νὰ σωθῶ, ἀφοῦ μετανοήσω; Καὶ βέβαια εἶναι. Μὰ ὅλη τὴ ζωὴ μου τὴν πέρασα μέσα στὶς ἀμαρτίες, καὶ ἐάν μετανοήσω θὰ βρῶ τὴ σωτηρία; Καὶ βέβαια. Ἀπὸ ποὺ γίνεται αὐτὸ φαινερό; Ἀπὸ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου σου... Γιατὶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχει μέτρο. Καὶ οὕτε μπορεῖ νὰ ἔρμηνετε μὲ λόγια ἡ πατρικὴ Του ἀγαθότητα. Σκέψου μιὰ σπίθια ποὺ ἐπεσε μέσα στὴ θάλασσα· μήπως μπορεῖ νὰ σταθεῖ ἐκεῖ ἢ νὰ φαινεῖ; «Οση σχέση ἔχει, λοιπόν, μιὰ σπίθια μὲ τὸ πέλαγος, τόση σχέση ἔχει ἡ ἀμαρτία σου σὲ σύγκριση μὲ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Καὶ καλύτερα, θὰ ἔλεγα, δχι τόση, ἀλλὰ πιὸ πολλή. Γιατὶ τὸ πέλαγος, ἀκόμη καὶ ἀν εἶναι ἀπέραντο, ἔχει ὅριο, μέτρο καὶ σύνορα. Ἡ φιλανθρωπία ὅμως τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπειρότεστη. Γι' αὐτὸ σοῦ ἐπαναλαμβάνω. Εἶσαι ἀμαρτωλός; Μὴν ἀπελπίζεσαι» (περικοπὴ ἀπὸ τὴν 8η ὁμιλία γιὰ τὴ μετάνοια. PG 49, 337-338).

Τοιχογραφία στὸ Ι. Βῆμα τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ι.Μ. Αγ. Νικολάου Άναπανσᾶ, Αγια Μετέωρα, ἔργο Θεοφάνη, 1527.

β) Τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης τοῦ ἄγιου Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

«Ἄλλος, λοιπόν, τὸν πατέρα, τὸν τραβᾶ ἀρπάζοντάς τον ὡς βοηθό. Ἄλλος, ποὺ δικάζεται, τὸν προσκαλεῖ γιὰ συνήγορο. Ἄλλος, ποὺ πεινᾶ, τὸν παρακαλεῖ γιὰ τροφή· ὁ γυμνὸς τὸν παρακαλεῖ γιὰ ἔνδυμα. Ἄλλος, παρακαλώντας, τοῦ παίρνει ἀκόμη καὶ τὰ ροῦχα ποὺ φορεῖ. Ἄλλος, ποὺ πεινθεῖ, τὸν ἔχει ἀνάγκη γιὰ παρηγοριά. Κάποιος ἄλλος τὸν τραβᾶ νὰ ἐπισκεφθεῖ ἀσθενεῖς· ξένος τοῦ ζητεῖ καταφύγιο. Ἄλλος, πλησιάζοντάς τον, κλαίει γιὰ κάποιο χρέος. Ἄλλος τὸν προσκαλεῖ γιὰ ἐπόπτη καὶ συμφιλιωτὴ μέσα στὸ σπίτι του, ἐπειδὴ ὑπάρχουν διχόνοιες. Ἡ χήρα φωνάζει δυνατά τὸ «ἐλέησον» στὸν πατέρα. Ἄλλη θρηνεῖ γιὰ τὴν ὁρφάνια. Ο δοῦλος καταφεύγει στὴν ἀγάπη του, ὅταν κλαίει ἀπὸ τὴ σκληρότητα τοῦ κυρίου του. Ο πατέρας ἔχει κάθε ἡμέρα ἀναρίθμητες φροντίδες γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ καθενός. Συλλαλιμέντων κάποιος βίαια τότε ὁ πατέρας γίνεται συνήγορος. Πείνα μεγάλη βασανίζει τοὺς ἀνθρώπους· ἀμέσως τότε ὁ συνήγορος γίνεται τροφοδότης. Εἶναι κάποιος ἄρρωστος· τότε ὁ τροφοδότης γίνεται γιατρός. Ἐχει πέσει κάποιος σὲ πένθος· τότε ὁ γιατρὸς βρίσκει τὸν παρηγοριτικὸ λόγο, γιὰ νὰ καταπραῦνει τὴ θλίψη. Ἐφτασε ἡ ώρα τῆς φροντίδας γιὰ τοὺς ξένους· τότε καὶ ξενοδόχος γίνεται ὁ πατέρας, ποὺ ἔχει γίνει τὰ πάντα, γιὰ τὸν οἶκον» (Κεφ. 273ο, PG 104, 229-232).

Τοῦ Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμοῦ

ΕΧΟΝΤΑΣ κατὰ νοῦν τὴν προτροπὴν τοῦ Μ. Βασιλείου (βλέπε τίτλο) νὰ ἀντλοῦμε μὲ τὴ μελέτη κάθε καλὸ ἀπὸ δόσα γραπτὰ ὑπάρχουν γύρω μᾶς, συνεχίζω τὴν συνήθεια νὰ προτείνω γιὰ τὸ καλοκαίρι ποὺ ἔρχεται κάποια βιβλία τὰ δόποια ἐκτίμησα. Ἐχω καὶ ἄλλοτε δηλώσει ὅτι θεωρῶ ἀπολύτως ἀπαραίτητο τὸ διάβασμα γιὰ τὸν κληρικό, δεδομένου ὅτι, κατὰ τὸν ἄγιο Νεκτάριο, ἡ μονομερῆς καλλιέργεια θρησκείας ἀνευ παιδείας «ἄγει εἰς δεισιδαιμονίαν» («Ἡ ἀγωγὴ τῶν παιδῶν καὶ αἱ μητέρες», σ. 31).

Σὰν τὶς μέλισσες στὰ λουλούδια

Ο μακαριστὸς Ἰωάννης Φουντούλης, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν χρειάζονται συστάσεις, ὑπογράφει τὸν δεύτερο τόμο ἀπὸ τὰ Τελετουργικὰ θέματα (ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας). Φλέγοντα ζητήματα συναντοῦμε ἐδῶ, ὅπως ἡ λειτουργικὴ ἀνανέωση, ἡ γυναίκα στὴ Λατρεία, τὸ ἀσματικὸ τυπικό, τὰ ἄμφια, ὁ ἰερέας ὡς μυσταγωγός, σύγχρονα λειτουργικὰ προβλήματα κ.ἄ.

Ἀπὸ τὴν γραφίδα τοῦ σπουδαίου θεολόγου μᾶς κ. Γεωργίου Μαντζαρίδη βγῆκε τὸ Ὁδοπορικὸ θεολογικῆς ἀνθρωπολογίας (ἔκδ. Μονῆς Βατοπαιίου). Θεολογικές, πατερικές καὶ ἀσκητικές μελέτες ἐπὶ ποικίλων θεμάτων καταγράφονται μὲ εὐληπτο τρόπο καὶ ἀμιγὲς ὀρθόδοξο φρόνημα. Ὁφέλιμο ἔργο.

Ο γνωστός μᾶς π. Μωυσῆς ἀγιορείτης συνέλεξε ὁμιλίες του περὶ πόνου καὶ ἀρρώστιας, ὡς μυστηρίων τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς πρό(σ)κλήσεων πρὸς ἀγιασμό. Ἀσχολεῖται καὶ μὲ τὸ ζῆτημα τῶν μεταμο-

σχεύσεων. Πόνημα μὲ ποιμαντικὴ χρησιμότητα, ποὺ καθίσταται ἀκόμη πιὸ ἔγκυρο λόγῳ τῆς προσωπικῆς συνάφειας τοῦ συγγραφέα μὲ τὸν πόνο. «Ολα αὐτὰ στὸ βιβλίο του Ὁ ἄγιος πόνος: μαθητεία στὴν ἐπίσκεψη τοῦ πόνου στὴ ζωὴ μᾶς» (ἔκδ. Κέντρου Βιοϊατρικῆς Ἡθικῆς καὶ Δεοντολογίας).

Ἄπὸ τὴν πάλλουσα ἱερατικὴ καρδιὰ τοῦ π. Μιχαὴλ Καρδαμάκη χαιρόμαστε τὸ νέο καρπό της, τὸ βιβλίο Ὁ γάμος, μυστήριο μέγα (ἔκδ. Τῆνος). Ἀσχολεῖται μὲ τὸ πῶς θὰ «ἀνακαλυφθεῖ» πάλι ὁ γάμος ἀπὸ τὸν χριστιανούς, πῶς θὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴ σύγχυση γιὰ τὸν κύριο σκοπὸ του, πῶς θὰ ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ ἔξωχριστιανικὲς παραδόσεις, πῶς θὰ μεταφρασθεῖ ἡ Θεολογία μᾶς σὲ πράξη στὴ ζωὴ τοῦ ζευγαριοῦ καὶ τῆς οἰκογένειας.

Ο γνωστὸς καθηγητὴς κ. Ἐμμανουὴλ Περσελής παρήγαγε ἔνα σημαντικὸ βιβλίο, τὸ Πίστη καὶ Χριστιανικὴ ἀγωγὴ (ἔκδ. Γρηγόρη). Ἐξετάζοντας τὴ θεωρία τοῦ James Fowler γιὰ τὰ στάδια ἀνάπτυξης τῆς πιστῆς στὸ παιδὶ καὶ στὸν ἔφηβο, συμβάλλει στὴν κατανόηση τῆς θρησκευτικότητας τοῦ ἀνθρώπου καὶ στὴ διαφοροποίηση τῆς ὥριμης ἀπὸ τὴν ἀνώριμη θρησκευτικότητα. Βεβαίως διαθέτει ἐπιστημονικὸ χαρακτήρα ἀλλὰ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρύνει τὸν πινευματικὸν ἔκείνους ποὺ ἀναζητοῦν «έργαλεῖα» γιὰ νὰ προσεγγίσουν τὸν θρησκεύοντα ψυχισμό. Τὸ βιβλίο θέτει τὶς βάσεις μιᾶς ποιμαντικοψυχολογικῆς κατανόησης τοῦ γιατί κάποιοι ἀνθρωποι παραμένουν ἐσαεὶ σὲ χαμηλότερο ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξη καὶ ἡλικία τους ἐπίπεδο πίστης.

Μέσα στὰ ἔργα πινευματικῆς οἰκοδομῆς ποὺ μᾶς ἔχει προσφέρει ὁ π. Ἀθηναγόρας Καραμαντζάνης ξεχωριστὴ θέση κατέχει τὸ πολύτιμο βιβλίο Ὁ ἔαυτός μᾶς καὶ... ὁ ἄλλος

Τὰ ἔρωτήματά σας καὶ οἱ προτάσεις σας νὰ ἀπευθύνονται στὸν π. Βασίλειο Θερμό,
Ἐρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 η στὸ
thermosv@otenet.gr.

ἔαυτός μᾶς: ἐρεθίσματα ἱερατικῆς αὐτογνωσίας (ἔκδ. Ι. Μονῆς Ἀγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ὄλύμπῳ). Ἀσχολεῖται μὲ ἔνα τομέα ἀπολύτως ἀναγκαῖο ἀλλὰ παραμελημένο: τὴν κρυψὴν πλευρά μᾶς ἡ ὁποίᾳ παρεμβάλλεται ἐπιζήμια στὴν πινευματικὴ μᾶς ζωὴ καὶ στὴν ποιμαντικὴ μᾶς δραστηριότητα. Πολλὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν στὴν προσωπικότητα καὶ συμπεριφορά τοῦ κληρικοῦ ἔχετάζονται ἐδῶ μὲ ἀπλὸ τρόπο καὶ μᾶς εὐαισθητοποιοῦν σὲ ἄγνωστα σημεῖα τοῦ ψυχισμοῦ μᾶς.

Ο θεολόγος Θανάσης Παπαθανασίου, μὲ τὴ γνωστὴ φρεσκάδα τῆς σκέψης του καὶ τὴ ζωντάνεια τοῦ λόγου του, μᾶς προσφέρει τὸ βιβλιαράκι Μὲ τὴν ψυχὴ στὰ πόδια: ἀπὸ τὸ μνῆμα τὸ κενὸ στοὺς δρόμους τοῦ κόσμου (ἔκδ. Ἐν πλῷ). Ἀξιοποιώντας τὸ χάρισμα νὰ ἐκφράζεται θεολογικὰ μὲ σύγχρονο λεξιλόγιο καὶ ἀντλώντας κυρίως ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ τὴν Υμνολογία, μᾶς εἰσάγει στὴ σημασία τῆς (ἱερ)ἀποστολῆς γιὰ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Μᾶλλον μᾶς προτρέπει νὰ ἀναλογισθοῦμε πῶς εἴμαστε λεψίοι χριστιανοὶ χωρὶς τὴν ἀποστολικὴ μέριμνα.

Ἀνοιγόμενοι περιστότερο στοὺς δρόμους τοῦ κόσμου συναντοῦμε ἔνα βιβλίο, τὸ ὁποῖο θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ γνωρίσουμε καλύτερα τὸν χῶρο τῶν μεταναστῶν. Γιὰ τὴν ἀκρίβεια θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι καὶ αὐτοὶ ἀποτελοῦν πλάσματα τοῦ Θεοῦ σὰν ἐμᾶς, μὲ τὴ δική τους προσωπικὴ ίστορία καὶ πάλη. Πρόκειται γιὰ μία συλλογὴ ἐκθέσεων παιδιῶν μεταναστῶν (τωρινὸν ἢ καὶ μελλοντικοῦ ποιμήσου μᾶς), ἀπὸ τὸ δημοτικὸ μέχρι καὶ τὸ λύκειο, στὶς ὁποῖες ἀφηγοῦνται πῶς ἔφθασαν στὴν Ἑλλάδα καὶ πῶς νοιώθουν τώρα ἀνάμεσά μας. Σὲ πολλὰ σημεῖα πραγματικὰ ἀγγίζει τὴν ψυχὴ μᾶς. Μιλῶ γιὰ τὸ βιβλίο Ἐ, φίλε! (ἔκδ. Κέδρος).

Γιὰ ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ προβληματιστοῦν καὶ νὰ ἐμβαθύνουν σὲ ζητήματα ἐκλαϊκευμένης ψυχολογίας, καὶ μάλιστα συνδυασμένης μὲ τὴν πινευματικὴ προοπτική, δυὸ ἐνδιαφέροντα βιβλία προσφέρονται μὲ ἀφθονες ποιμαντικὲς ἐφαρμογές. Τὸ Ἀγκα-

λιὰ μὲ τὸν ἔαυτό μας (ἔκδ. Ἀκρίτας) ὑπογράφεται ἀπὸ τὴν κ. Ντέμη Σταυροπούλου, μὲ στόχο νὰ καταδείξει τὸ πρόβλημα τῆς ἐγωκεντρικότητας ὅπως ἐκδηλώνεται στὰ ἄγχη μᾶς καὶ στὴ συμπεριφορά μᾶς. Ἐνῶ ἡ κ. Μάρω Βαμβουνάκη μᾶς χαρίζει τὸ πρώτο μὴ λογοτεχνικὸ βιβλίο της, Ὁ παλιάτσος καὶ ἡ ἄνιμα (ἔκδ. Ψυχογίος). Ἀσχολεῖται μὲ τὰ προβλήματα τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων, μὲ τὸ πότε αὐτές γίνονται ὑγιεῖς καὶ πότε νοσηρές (δηλαδὴ βασανίζοντας καὶ τὸν ἔαυτὸ καὶ τὸν ἄλλους).

Στὸν χῶρο τῆς λογοτεχνίας δυὸ βιβλία χρήσιμα γιὰ κληρικοὺς θὰ εἶχα νὰ προτείνω. Τὸ ἔνα προέρχεται ἀπὸ τὴ γνωστή μᾶς κ. Γαλάτεια Σουρέλη καὶ ξαφνιάζει ευχάριστα μὲ τὴν τόλμη τῆς συλλήψεως ἀλλὰ καὶ τῆς γραφῆς. Μὲ τίτλο Εἶναι κανεὶς ἐδῶ; (ἔκδ. Πατάκη) ἀφήνει νὰ ζωντανέψουν τρεῖς ἀφηγήσεις ισάριθμων μελῶν μᾶς οἰκογένειας. «Οπως συχνὰ δυστυχῶς συμβαίνει, λειτουργοῦν ὡς τρεῖς παράλληλοι μονόλογοι ἔξιστορησης τριῶν δραμάτων, φανερώνοντας τὴν τραγικὴ ἀποξένωση μεταξύ τους. Πολύτιμο γιὰ πινευματικούς, οἱ ὁποῖοι ἀκοῦμε τόσο συχνὰ μονομερεῖς διηγήσεις μὲ τίμημα τὴν ἐλλιπή ἢ ἐσφαλμένη κατανόηση.

Τὸ ἄλλο ἀποτελεῖ ἔργο τῆς Βρετανίδας Έλίζαμπεθ Γκάσκελ μὲ τίτλο Ρούθ (ἔκδ. Μαΐστρος), τὸ δύνομα τῆς ἡρωίδας. Μιὰ ἀπλὴ κοπέλλα πέφτει θύμα ἀποπλάνησης καὶ γεννᾷ τὸ ἔξωγαμο παιδί της. Καθὼς τὸ μεγαλώνει μέστα σὲ μιὰ κοινωνία μὲ ποικίλες ἀντιδράσεις, ἡ ίδια προχωρεῖ σταδιακὰ πρὸς τὴν ἀγιότητα, χωρὶς φυσικὰ νὰ τὸ συνειδητοποιεῖ -καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαῖο. Ἀξίζει τὸ χρόνο καὶ τὸν κόπο.

Θὰ κλείσω μὲ τὸ πρωτότυπο βιβλίο τοῦ Ἡλία Λιαμῆ, Ψίθυροι τῶν ἀγγέλων (ἔκδ. Ἀκρίτας). Λογοτεχνικὴ ἀδείᾳ ὁ συγγραφέας «συζητᾶ» μὲ συγκεκριμένους ἀγίους στὸ πλαίσιο τῆς σημερινῆς ζωῆς καὶ κοινωνίας. Προβληματισμὸς ρεαλιστικός, γλώσσα τρυφερή. Σπάνια συναντοῦμε τέτοιο συνδυασμό, γι’ αὐτὸ καὶ ἐγκύπτουμε μὲ προσοχὴ σὲ δόσα ἔχει νὰ μᾶς πεῖ- καὶ εἶναι πολλά.

Ἐύλογημένο καλοκαίρι!

Ποιὰ ἡ σημασία τοῦ ἀντιδώρου στὴ λειτουργική μας ζωή;

Γοῦ Πρωτ. Θεμιστοκλέους Στ. Χριστοδούλου, Δρος Θ.

Ἐπειδὴ κατὰ καιροὺς πολλὰ καὶ διάφορα διαπιστώνουμε ὅλοι ὅσοι εἴμαστε μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ ποιμένες τοῦ λογικοῦ ποιμνίου σχετικὰ μὲ τὴ χρήστη καὶ τὴ σημασίᾳ τοῦ ἀντιδώρου, ἐπιθυμῶ νὰ χαράξω λίγες γραμμὲς μὲ βάση τὴν Ιερὰ Παράδοσή μας.

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡ

Καταρχήν τὸ ἀντίδωρο εἶναι εὐλογημένος ἄρτος. Κι αὐτὸ γιατὶ κατὰ τὴν ὥρα ποὺ γίνεται ἡ ἀκολουθία τῆς προσκομιδῆς προσφέρονται ἄρτοι, (πρόσφορα) συνήθως 3 ἢ 5 γιὰ νὰ ἔχα-
χθοῦν οἱ μερίδες, πρῶτα ὁ ἀμυνὸς ποὺ συμβολί-
ζει καὶ τυποὶ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ
Χριστοῦ, δεύτερον ἡ τριγωνικὴ μερίδα τῆς Θε-
οτόκου, τρίτον οἱ μερίδες τῶν 9 ταγμάτων, δη-
λαδὴ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἀγίων τῆς
Ἐκκλησίας μας, τέταρτον ἡ μερίδα τοῦ οἰκείου
μας ἐπισκόπου (Ἀρχιεπισκόπου ἢ Μητροπολί-
του γιὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι δεδομένα) καὶ τέλος με-
ρίδες τῶν ζώντων καὶ κεκοιμημένων, τῆς
θριαμβεύουσας καὶ τῆς στρατευομένης Ἐκ-
κλησίας. Τὰ ὑπόλοιπα τῶν ἄρτων αὐτῶν (δηλ.
τῶν προσφόρων) χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὸ
ἀντίδωρον. Καὶ φυσικὰ τὸ μέγεθος τῶν ἀντιδώ-
ρων δὲν μπορεῖ νὰ εἴναι ίδιαιτερα μεγάλο καὶ
ἴκανως χορταστικό (sic), ἀλλὰ τέτοιο ποὺ νὰ
ἐπαρκεῖ ὥστε νὰ διανέμεται σὲ ὅσους δὲν με-
τέλαβαν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, οἱ ὅποιοι
σύμφωνα μὲ τὸν ἄγιο Συμεὼν Θεσσαλονίκης
«οἱ πάντες ἐκείνου (ἐνν. τοῦ Σώματος καὶ
Άιματος Χριστοῦ, δηλ. τοῦ Δώρου) ίκανοὶ με-
τασχεῖν τοῦτο δίδοται (δηλ. τὸ ἀντίδωρον) ἀντ’
ἐκείνου» (P.G. 155, 301 D), ποὺ εἴναι καὶ τὸ Κύ-
ριο «Δῶρον» τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μετοχή, ὅμως,
στὸν ἀγιασμὸ τοῦ Θεοῦ ἔρχεται σὲ κάθε
ἄνθρωπο διὰ τῶν αἰσθητῶν. Ο ἄνθρωπος μὲ
ἄλλα λόγια ἀνάγεται στὰ θεϊκὰ διὰ τῶν
αἰσθητῶν. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ καὶ τὸ ἀντίδωρο
ποὺ εἴναι μετοχὴ ἀγιασμοῦ Θεοῦ γίνεται δι’
αὐτοῦ τοῦ αἰσθητοῦ ἄρτου. Σχετικὰ ὁ ἄγιος Συ-

μεών Ἀρχιεπίσκοπος Θεοσαλονίκης θὰ πεῖ: Ἐπεὶ δὲ καὶ δι' αἰσθητῶν τινων ὡς σῶμα περικειμένους τὸν ἀγιασμὸν ἔδει λαβεῖν, διὰ τοῦ ἀντιδώρου γίνεται» (P.G. 155, 745 D).

Ωστόσο ή Ἐκκλησία μας καίτοι μπορεῖ ἀνάξιοι οἱ πιστοὶ νὰ μὴν λαμβάνουν τὸ «Δῶρο», δὲν θέλει κανεὶς νὰ φύγει ἀπ’ αὐτὴν χωρὶς νὰ δώσει κάτι στὸν καθένα. Αὐτὸ τὸ κάτι εἶναι τὸ ἀντίδωρο. Εἶναι θὰ λέγαμε μιὰ πράξη ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας γιὰ τοὺς ἀναξίους τῆς μετοχῆς. Καὶ μπορεῖ μὲν τὸ ἀντίδωρο νὰ μὴν εἶναι τὸ Ἰδιο Σῶμα Χριστοῦ, ὅμως εἶναι ἄρτος «ἡγιασμένος» γιατὶ σφραγίσθηκε ὁ ἄρτος μὲ τὴ λόγχη καὶ δέχθηκε ἀπὸ τὸν λειτουργοῦντα καὶ προσκομίζοντα κληρικὸ τὰ ἄγια λόγια. Σχετικῶς ὁ ἄγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης ἀναφέρει: «Ἐπεὶ καὶ ἡγιασμένος ἐστὶ καὶ οὗτος ἄρτος, σφραγιζόμενός τε τῇ λόγχῃ, καὶ ἵερα δεχόμενος ῥήματα» (P.G. 155, 304 A). Ό Μέγας Ἀγιασμὸς ἔρχεται στὸν πιστὸ μὲ τὴ μετοχὴ στὰ Ἀχραντα Μυστήρια. Όμως, ἔνας ἐστω καὶ μικρὸς ἀγιασμὸς ἔρχεται καὶ ἀπὸ τὸ Ἀντίδωρο. Πρόκειται περὶ «δωρεᾶς θείας πάροχον» (P.G. 155, 304 A). Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἐμεῖς οἱ ποιμένες πρέπει νὰ μάθουμε τοὺς πιστούς μας ὅτι τὸ ἀντίδωρο δὲν εἶναι γιὰ «πρωινὴ δόση» τύπου τροφῆς-γεύματος χορταστικοῦ! (sic), ἀλλὰ μετοχὴ ἐύλογίας καὶ ἀγιασμοῦ. Κι ἔνα ψίχουλο νὰ μεταλάβει ὁ πιστὸς ἀπὸ τὸ ἀντίδωρο, ἀγιαζεται. Ἀκοῦμε ἀκόμη ὅτι οἱ πιστοί μας ζητοῦν πολλὰ ἀντίδωρα γιὰ δόλοκληρη τὴν ἐβδομάδα. Καλὴ κι εὐλαβικὴ ἡ συνήθεια. Όμως τὸ ἀντίδωρον εἶναι ἀντὶ τῆς μετοχῆς τῶν Ἀχραντων Μυστηρίων στὴ συγκεκριμένη ἡμέρα, χρόνο καὶ τόπο τελέσεως τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Μαζὶ μὲ τὸν Ἐκκλησιασμὸ ἔρχεται ἢ τὸ Δῶρο ἢ τὸ Ἀντίδωρον. Ἐκτὸς τοῦ Ἐκκλησιασμοῦ ποιά ἡ θέση του;

Ακόμη συνηθίζεται πολλοὶ κληρικοὶ ἔξ

αἰτίας παλαιοτέρων συνηθειῶν ἀπὸ προκατόχους κληρικοὺς νὰ μοιράζουν «ὑψώματα». Τὸ ὑψωμα κατ’ ἀκρίβειαν τῆς λέξεως εἶναι ὅ,τι ὑψώνεται ἀπὸ τοὺς ἄρτους στὴν Ἀγία Πρόθεση καὶ προσκομίζεται. “Ομως κάθε εὐλαβῆς πιστὴ κυρία ἡ κύριος ποὺ παρασκευάζει μὲ ζῆλο καὶ ζέουσα εὐσέβεια τὸ πρόσφορο, ζητᾶ ἀπὸ τὸ δικό της πρόσφορο ὑψωμα. Τότε συμβαίνουν δύο τινά. Ἡ ἀπὸ τὸ συγκεκριμένο πρόσφορο ἔξαγεται ή προσκομιδή, κάτι ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα, ἡ ὑψώνονται ὅλα τὰ πρόσφορα στὴν Πρόθση καὶ ἐξ αὐτῶν ἔξαγονται αὐτὰ τὰ ιδιαίτερα! (sic) ἀντίδωρα τὰ λεγόμενα «ὑψώματα» καὶ μάλιστα τυλιγμένα σὲ χαρτὶ ἡ ἀσημόχαρτο. Φυσικὰ αὐτὴ ἡ συνήθεια, ὅπως καὶ πολλὲς ἄλλες τῆς λατρευτικῆς μας ζωῆς δὲν ξεκόβονται μὲ τὴ μέθοδο «τῆς μαχαίρας». Ἀλλωστε καὶ σ’ αὐτὴν τὴν πράξη τῆς ποιμαίνουσας Ἐκκλησίας κρύβεται κάτι πιὸ βαθύ. Αὐτὸς εἶναι ἡ εὐλαβικὴ

Τὸ πρῶτο τεῦχος (χειμώνας 2007) τοῦ φυλλαδίου ποὺ κυκλοφορήθηκε ἀπό τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Γυναικείων Θεμάτων τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μὲ σκοπὸν τὴν ἀμφίπλευρη πληροφόρηση γιὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν στὴν Ἔκκλησία καὶ τὶς γυνᾶκες.

ενασχόληση των πιστῶν μας μὲ τὰ ἄγια πράγματα τῆς Ἐκκλησίας μας. Δικαιολογώντας αὐτὴ τὴν εὐλαβικὴ διανομὴ τοῦ «ὑψώματος» ὁ ποιμένας δημιουργεῖ ἀμιλα πινευματικοῦ χαρακτήρα στοὺς πιστούς του, τοὺς μαθαίνει τὸ ἵερο ἐργόχειρο τῆς προετοιμασίας τοῦ προσφόρου καὶ τοὺς ὅδηγει βῆμα-βῆμα στὴν πινευματικὴν ζωὴν ἐπαγωγικά. Καὶ γιὰ νὰ μὴν εἶναι ἀσυνεπῆς στὸ ὅτι μόνο ἀπὸ τὰ προσκομιζόμενα τὰ 3 ἢ 5 πρόσφορα ἔξαγονται τὰ ὑψώματα, ἀς προσκομίζει ὅλα τὰ προσφερόμενα πρόσφορα, ἰδιαιτέρως τὰ ζυμωτά «(=τὰ φτιαγμένα μὲ τὸ χέρι στὰ σπίτια, τὰ ἐπονομαζόμενα καὶ σπιτικά) καὶ ἀς ἔξαγει πολλὰ ὑψώματα ὅσο καὶ ὅλα τὰ προσφερόμενα τῶν πιστῶν. Καὶ φυσικὰ κατὰ τὴν ἀκολουθία τῆς Ἱερᾶς προσκομιδῆς μπορεῖ ἀπ’ ὅλα νὰ ἔξαγει μερίδες ὑπὲρ ζώντων καὶ κεκοιμημένων οὐτοντας κάθε φορὰ ἀπὸ τὸ καθένα τὸ πρόσφορο.

Ακόμη ύπάρχει ή εύλαβική συνήθεια μερικῶν πιστῶν μας νὰ ζητοῦν τὸ ὑψωμα τῆς Θείας Λειτουργίας τῆς Μεγάλης Πέμπτης γιὰ εὐλογία γιὰ ὅλο τὸ χρόνο. Αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἔχει ἐπιδράσει ἀπὸ τὴν ἔξαγωγὴ τοῦ ἀμυνοῦ τῆς Μεγάλης Πέμπτης γιὰ τὴ Θ. Κοινωνία τῶν ἀσθενῶν. Κι αὐτὴ ἡ συνήθεια ἐντάσσεται στὴν ἀπλοῦκή εὐλάβεια ποὺ προσπαθεῖ μέσα ἀπὸ τέτοιου εἴδους συνήθειες νὰ ἀγιάζεται. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσω ἐν προκειμένῳ ὅτι τέτοιου εἴδους «ἐπιφανειακές» εὐλάβειες πόσο εὔκολα διαδίδονται μεταξὺ τῶν πιστῶν μας καὶ πώς ἄλλα σπουδαῖα καὶ οὐσιαστικώτερα θέματα ποὺ ἄπονται τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς μενούν ἀνενεργά, ὅπως συνειδητὰ συμμετοχὴ στὰ Ἱερὰ Μυστήρια καὶ ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας, καθαρῇ ἔξομολόγηση κ.ἄ.

Τέλος, έπιθυμω νὰ σημειώσω τὴν μετ' εὐλαβείας βρώση τοῦ ἀντιδώρου ποὺ δείχνει καὶ τὸν προσωπικό, κατ' ἐπίγυνωση σεβασμό, τοῦ ἐσθίοντος «μετὰ φόβου Θεοῦ». Γιατί, τέλος πάντων, δὲν εἶναι ὁ φόβος (=σεβασμός) μόνο γιὰ τὰ ἄχραντα Μυστήρια ποὺ πρέπει νὰ θεωρεῖται καὶ εἶναι ἐκ τοῦ ὕν οὐκ ἄνευ ἀπαραίτητος, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἄλλα, ὅπως τὸ ἀντίδωρο, τὸ περισσευμα τοῦ λαδιοῦ τοῦ Εὐχελαίου, τὸ καρμένο φυτιλάκι τοῦ κανδηλιοῦ μας, τὸ ἀποκέρι, ἡ μετάληψη τοῦ μικροῦ, πόσο μᾶλλον καὶ τοῦ μεγάλου Ἀγιασμοῦ, τὰ ἀπονέρια τῆς Βαπτίσεως καὶ τόσα ἄλλα...

Ἐλεγε ὁ Ἀριστοτέλης:

Διαφορετικοί ἄνθρωποι κυνηγοῦν τὴν εὐτυχία μὲ διαφορετικοὺς τρόπους καὶ διαφορετικὰ μέσα, καὶ ἔτσι φτιάχνουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους νέους τρόπους ζωῆς καὶ εἶδη διακυβέρνησης.

Ἡ ἐλάχιστη ἀρχικὴ ἀπόκλιση ἀπὸ τὴν ἀλήθεια πολλαπλασιάζεται στὴν συνέχεια χιλιάδες φορές.

Ἡ εὐτυχία μας ἔξαρταται ἀπὸ ἡμᾶς.

Ἡ περισσότερη χαμένη ἀπὸ ὅλες τὶς μέρες τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἐκείνη κατὰ τὴν ὅποια δὲν γέλασε.

Ἡ φύση δὲν κάνει τίποτα ἄχρηστο.

Μὴν κρατᾶς τὴν ὀργὴ σου ἀθάνατη, ἀφοῦ εἶσαι θυητός.

Ο ἀνθρωπός εἶναι ἀπὸ τὴν φύση του κοινωνικὸς ὁν.

Ο μορφωμένος διαφέρει ἀπὸ τὸν ἀμόρφωτο ὅσο ὁ ζωντανὸς ἀπὸ τὸν νεκρό.

Οἱ ρίζες τῆς ἐκπαίδευσης εἶναι πικρές, ἀλλὰ ὁ καρπός της γλυκός.

Οἱ ὅλες οἱ ἀνθρώπινες πράξεις ἔχουν ὡς αἴτιο ἔνα ἀπὸ τὰ ἔξης ἐπτά: τύχη, φύση, παρόρμηση, συνήθεια, λογική, πάθος, πόθο.

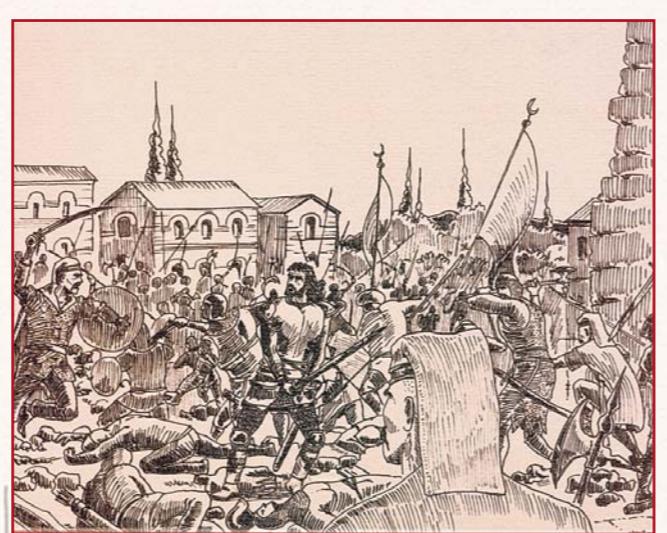
Οσοι μελέτησαν τὴν τέχνη τῆς διοίκησης, ἔχουν πεισθεῖ ὅτι ἡ τύχη τῶν κρατῶν ἔξαρταται κυρίως ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευση τῶν νέων.

Οταν τὰ πράγματα δὲν γίνονται ὥπως θέλουμε, τότε πρέπει νὰ τὰ θέλουμε ὥπως γίνονται.

Τί εἰν' αὐτὸ ποὺ γρήγορα γερνάει; Ἡ εὐγνωμοσύνη.

Φαίνεται ὅτι κανεὶς δὲν προτιμᾷ νὰ εὐεργετήσει ἄλλους, ὅταν ἡ εὐεργεσία του θὰ παραμείνει μετὰ ἀγνωστη.

Ο σκοπὸς τῆς τέχνης δὲν εἶναι νὰ ἀναπαραστήσει τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ τὴν ἐσωτερική τους σημασία.

Μνήμη τῆς Ἀλωσῆς

«Τὸ τέλος τῆς Πόλης φαίνεται ἀκόμα πειδὲ λυπτητέρο ἀμα συλλογισθῆ κανένας πὼς χαλάσθηκε τὸ μῆνα Μάη, τὶς μέρες ποὺ μοσκοβιούσανε οἱ πασχαλιές κ' οἱ τριανταφυλλιές. Ἀνήμερα ποὺ σκλαβώθηκε ἡ Πόλη ητανε τῆς Ἀγίας Θεοδοσίας, ποὺ τὴ γιορτάζανε πάντα οἱ Πολῖτες στὶς 29 Μαγιοῦ μὲ μεγάλη δόξα στὴν ἐκκλησία της, ποὺ γίνηκε υστερα τζαμί. Μ' ὅλη τὴν ἀγωνία ποὺ περνούσανε, οἱ γυναῖκες τὴν εἶχανε στολισμένη, κατὰ τὰ συνηθισμένα, μὲ στεφάνια καὶ μὲ περιπλοκάδες ἀπὸ τριανταφυλλα. Τὴν ὥρα, ποὺ μπήκανε μέσα οἱ Τούρκοι, ψέλνανε ἀκόμα οἱ ψαλταδες. Τοὺς περάσανε ὀλοὺς ἀπὸ τὸ μαχαίρι, κι' ἀπὸ τότε βαστᾶ ἡ ὀνομασία «Γκιουλ Τζαμί», δηλαδή «Τὸ Τζαμί μὲ τὰ τριανταφυλλα», καὶ μ' αὐτὸ τόνομα στέκει ὡς τὰ σήμερα. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐκκλησιὰ λένε πὼς ὑπάρχει κ' ἔνα μημόρι, ὅπλαχει ἀπάνω στὴν πλάκα τούρκικα γράμματα, ποὺ λένε «Ἐδῶ κείτεται ἔνας μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ» καὶ πὼς αὐτὸς εἶνε ὁ τάφος τοῦ βασιλιά Παλαιολόγου».

Φ. Κόντογλου: «Τὸ πάρσιμο τῆς Πόλης», ἔκδοση Ἀκρίτας στὴ σειρὰ Λίπος 2003.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Μνημεῖο γιὰ τὸν Παπᾶ καὶ τὸν Δάσκαλο

Στὶς 13 Μαΐου τ.ἐ. ἔγιναν στὴν Πάτρα τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς εἰδικῆς τιμητικῆς στήλης πρὸς τιμὴν τοῦ Ἱερέως καὶ τοῦ δασκάλου, δηλαδὴ τῶν ἀγωνιστῶν ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς ἐλληνικῆς παιδείας. Τὸ πρωτότυπο αὐτὸ μνημεῖο εύρισκεται στὸ προαύλιο τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἅγιου Ἀνδρέου Ἐγλυκάδας. Ἡ Ἐγλυκάδα εἶναι ἓνα κατάφυτο προάστειο τῶν Πατρῶν, ἐκεῖ δὲ στρατοπέδευσε ὁ Κωνσταντίνος Παλαιολόγος ὡς Δεσπότης τοῦ Μυστρᾶ πρὶν στεφθεὶ Αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Στὴν Ἀκολουθία, κατὰ τὴν ὅποια ἐτιμήθη ἡ Ἅγια Υπομονὴ, μητέρα τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, καθὼς καὶ στὴν ὅλη τελετὴ προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος. Εἶναι πράγματι πολὺ ἀξιόλογη καὶ ἀξέπαινη ἡ ἰδέα τῶν Ἱερέων καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναοῦ γιὰ τὴν ἀνέγερση τοῦ μνημείου τοῦ παπᾶ καὶ τοῦ δασκάλου. Τὸ μνημεῖο μᾶς φέρνει στὸ νοῦ τὶς ἀοκνες προσπάθειες ποὺ κατέβαλαν ἐπὶ αἰῶνες καὶ μάλιστα σὲ περιόδους δουλείας οἱ Ἱερεῖς μᾶς καὶ οἱ δημοδιάσκαλοι γιὰ νὰ μεταδώσουν στὰ ἐλληνόπουλα τὰ ζώπυρα τῆς Πίστεως, τὰ νάματα τῆς Ἰστορίας καὶ τὴν σωστὴ χρήση τῆς διαχρονικῆς ἐλληνικῆς γλώσσης. Πολλές φορές μάλιστα οἱ δυὸ αὐτές ιδιότητες, τοῦ Ἱερέως καὶ τοῦ δασκάλου, ταυτίζονται καὶ συνέπιπταν στὸ ἴδιο πρόσωπο. Ο πάπα-δάσκαλος εἶναι μία ἡρωικὴ μορφὴ ποὺ διέσωσε τὴν ἐλληνορθόδοξη ταυτότητα τοῦ Ελληνισμοῦ εἴτε σὲ περιόδους βασάνων καὶ δοκιμασιῶν εἴτε σὲ εἰρηνικὲς περιόδους, ὅποτε τὸν καλεῖ τὸ καθῆκον. Ἐστω κι ἀν κάποιοι -έλαχιστοι εὐτυχῶς ἀρνοῦνται αὐτὴ τὴν πολυσχιδῆ προσφορὰ τοῦ κλήρου μᾶς, ἡ Ἰστορία δὲν διαγράφεται. Χρειάζεται, ὅμως, ἡ προσπάθεια ὅλων μας γιὰ νὰ διαφυλάσσεται ἡ Ἰστορικὴ μνήμη καὶ νὰ ἀποδίδεται ἡ ὄφειλομένη τιμή. Τὸ μνημεῖο τοῦ Ἱε-

ρέως καὶ τοῦ δασκάλου στὴν Ἐγλυκάδα Πατρῶν ἔρχεται στὴν κατάλληλη στιγμὴ καὶ ἀποτελεῖ ἓνα ἐλάχιστο φόρο τιμῆς στοὺς πολυαριθμοὺς ὑπηρέτες τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πατριδείας μας.

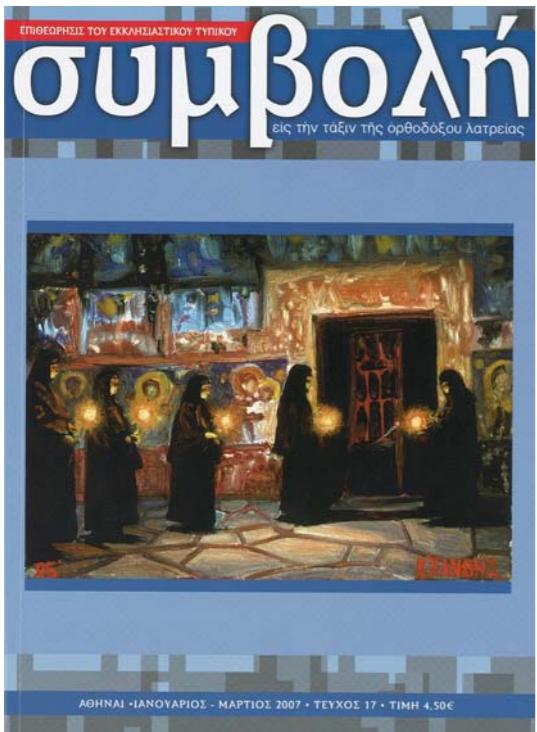
Ἐκκλησία καὶ Σχολεῖο στὴν Κύπρο

Κατὰ τὴν πρόσφατη ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου στὴν Κύπρο, ὁ Ἰδιος τοῦ Καραϊβάτου Ἀρχιεπισκόπου στὴν Κύπρο, καὶ ὅσοι τὸν συνοδεύαμε εἴχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ παρατηρήσουμε πόσο στενὴ καὶ ἀγαστὴ εἶναι ἡ συνεργασία τῶν Ὁρθοδόξων κληρικῶν μὲ τὰ σχολεῖα ὅλων τῶν βαθμίδων. Σὲ κάθε πόλη καὶ κωμόπολη τῆς Κύπρου τὸν Μακαριώτατο ὑπεδέχοντο ἀντιπροσωπεῖς μαθητῶν μὲ τὰ λάβαρα τῶν σχολείων τους, τὰ ὅποια ἐκοσμοῦντο μὲ εὐκόνες Ἅγιων. Πολλὰ σχολεῖα φέρουν τὸ ὄνομα Ἅγιων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐνῶ εἶναι σύνηθες τὸ φαινόμενο νὰ ἀνεγέρνονται ναοὶ στὸ πραύλιο τῶν σχολείων. Η ἔξομολόγηση γίνεται τακτικὰ ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς στὰ σχολεῖα καὶ δὲν εἶναι σπάνιες οἱ περιπτώσεις ποὺ οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἐκπαίδευτοι ἐπιζητοῦν τὴν προσέλευση τοῦ πνευματικοῦ στὸ σχολεῖο. Στὸ Πανεπιστήμιο Κύπρου οἱ φοιτητὲς ποὺ σπουδάζουν στὰ Παιδαγωγικὰ Τμήματα Δασκάλων καὶ Νηπιαγωγῶν παρακολούθουν ὑποχρεωτικὰ μαθήματα Ὁρθοδόξου Θεολογίας καὶ Διδακτικῆς τῶν Θρησκευτικῶν, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ διδάξουν τὰ Θρησκευτικὰ στοὺς μικροὺς μαθητές τους. "Ολα αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα μᾶς ἔκαναν νὰ θαυμάσουμε τὴν ἐμμονὴ τῶν Ελλήνων Κυπρίων στὴν πίστη καὶ τὴν παράδοσή τους καὶ τὸν προβλημάτισαν σχετικά μὲ τὶς ἀντίρροπες τάσεις ποὺ καλλιεργοῦνται στὴν Ελλάδα. Ἐδῶ ἡ ἔξομολόγηση ἔχει ἀπαγορευθεῖ στὰ σχολεῖα ἀπὸ τὸν Αὔγουστο τοῦ 2006 καὶ στὰ περισσότερα Παιδαγωγικὰ Τμήματα. "Ας προσευχηθοῦμε νὰ δίνει ὁ Θεός δύ-

ναμη στους κληρικούς καὶ τοὺς ἑκπαιδευτικούς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου ὥστε νὰ διατηροῦν στενοὺς δεσμοὺς συνεργασίας πρὸς ὅφελος τῶν μαθητῶν καὶ τῆς κοινωνίας.

Ἐνα σύγχρονο «Κρυφό Σχολεῖο»

Στὴν Λεμεσὸ τῆς Κύπρου λειτουργεῖ ἔνα σύγχρονο «Κρυφό Σχολεῖο». Ἐτσι εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ ἑκπαιδευτικοῦ ὄργανου ποὺ ἐδρεύει στὴν περιοχὴ Λαϊκὴ Λευκοθέα τῆς Λεμεσοῦ καὶ περιλαμβάνει υηπιαγωγεῖο, ὀλοήμερο Δημοτικό, Γυμνάσιο καὶ Λύκειο. Τὸ σχολεῖο λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου καὶ ὑπὸ τὴν πνευματικὴ φροντίδα καὶ ὄργανωτικὴ ἐπιμέλεια τοῦ Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Εὐθυβούλου, Δρος Πατερικῶν Σπουδῶν. Σὲ δλες τὶς βαθμίδες τοῦ σχολείου διδάσκεται τὸ κανονικὸ πρόγραμμα τοῦ Κυπριακοῦ Υπουργείου Παιδείας, ἀλλὰ

Μὲ ἐνδιαφέροντα κείμενα σχετικὰ μὲ τὴν τάξη τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας κυκλοφορεῖ τὸ τριμηνιαῖο περιοδικό «Συμβολή».

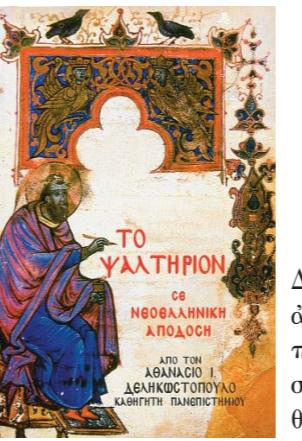
Διευθυντὴς συντάξεως - Ἰδιοκτήτης Διον. Μπιλάλης - Ἀνατολικώτης.

προστίθενται ὥρες γιὰ ἐπὶ πλέον διδασκαλίᾳ Θρησκευτικῶν καὶ Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν. Τὸ σχολεῖο βρίσκεται δίπλα ἀπὸ τὸν ἐνοριακὸ Ναὸ καὶ οἱ μαθητὲς ἑκκλησιάζονται τακτικά. Ἐπίσης τὸ Κρυφὸ Σχολεῖο τῆς Λεμεσοῦ πραγματοποιεῖ ἐνδιαφέρουσες ἑκδόσεις ἀναφερόμενες στὴν Ὁρθοδόξη Πνευματικότητα καὶ στὴν ἴστορία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Χαιρόμαστε γι' αὐτὴ τὴν ἐπιτυχὴ προσπάθεια καὶ εὐχόμαστε νὰ πολλαπλασιασθοῦν σὲ ὅλον τὸν Ἑλληνισμὸ τὰ σχολεῖα ποὺ δίνουν ἰδιαίτερη ἔμφαση στὴν Χριστιανικὴ ἀγωγὴ τῶν νέων καὶ στὴν ἀναλυτικὴ διδασκαλία τῆς διαχρονικῆς ἐλληνικῆς γλώσσης.

Ἐνας Ἀμερικανὸς ἀναζητεῖ τὴν Ὁρθοδόξη πίστη

Ἄπὸ τὶς ἑκδόσεις «Μακρυγιάννης» τῆς Κοζάνης ἑκυκλοφορήθη σὲ Β' ἑκδοση τὸ βιβλίο τοῦ Ἀμερικανοῦ Φράνκ Σέφφερ μὲ τίτλο «Χορεύοντας Μόνος» καὶ ὑπότιτλο «Ἀναζητώντας τὴν Ὁρθοδόξη Πίστη στὸν αἰώνα τῶν ψεύτικων θρησκειῶν». Τὴν μετάφραση ἔχει φιλοτεχνήσει ὁ Ἀρχιμ. Αὐγούστης Μύρου, Δρ. Θεολογίας καὶ Φιλόλογος, ἐνῶ προτάσσεται Πρόλογος τοῦ Ἀρχιμ. Γεώργιου, Καθηγουμένου τῆς Ιερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρού. Ο συγγραφεὺς εἶναι ἔνας καταξιωμένος Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς καὶ σκηνοθέτης, ὁ ὅποιος βαπτίσθηκε Ὁρθοδόξος στὶς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1990. «Οπως τονίζει στὸν Πρόλογό του ὁ Ἀρχιμ. Γεώργιος Καψάνης «τὸ βιβλίο αὐτὸν εἶναι μία δημόσια ἔξομολόγηση ποὺ ἀποκαλύπτει στὸν ἑτερόδοξο Χριστιανὸ ποιός εἶναι ὁ δρόμος ποὺ θὰ τὸν ὀδηγήσει στὴν πατρική του ἐστία. Εἶναι μία διεξοδικὴ κριτικὴ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως καὶ ταυτόχρονα μία παρήγορη ἀντιπροσφορὰ τῆς αὐθεντικῆς, ἀποστολικῆς, ἀγιοπατερικῆς ἐμπειρίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς μόνης ἀληθινῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ». Εἶναι πράγματι ἑλπιδοφόρο νὰ βλέπουμε ἀνθρώπους μὲ διαφορετικὴ οἰκογενειακὴ θρησκευτικὴ παράδοση νὰ μεταστρέφονται στὴν Ὁρθοδοξία καὶ αὐτὸν τὸ γεγονὸς αὐξάνει τὶς εὐθύνες μας γιὰ συνεχῆ ἵερα ποστολικὴ δράση, ἐσωτερικὴ καὶ ἔξωτερικὴ, ἡ ὅποια θὰ ἀνταποκρίνεται στὶς ἀνάγκες τῶν καιρῶν.

ΒΙΒΛΙΟ παρουσίαση

‘Απὸ τὸν Ἄθανάσιο
Τ. Δεληκωστόπουλο
ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ
ΣΕ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΑΠΟΔΟΣΗ

‘Ο καθηγητὴς Ἅθ. Ι. Δεληκωστόπουλος πέρα ἀπὸ τὴν γνωστὴ πανεπιστημιακὴ τοῦ δραστηριότητα ἔχει ἐπιδοθεῖ τὰ τελευταῖα χρόνια μὲ τὴν μεταφορὰ στὴν ἀπλὴ νεοελληνικὴ γλώσσα σπουδαίων βιβλίων τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης μὲ πολυάριθμες ἑκδόσεις ὅπως ἡ Καινὴ Διαθήκη, ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου καὶ τὸ Ψαλτήριον τοῦ Προφήτου Δαυΐδ μὲ βάση τὸ ἐπίσημο καὶ αὐθεντικὸ ἀρχαιοελληνικὸ κείμενο τῆς μεταφράσεως τῶν Ἐβδομήκοντα (Ο'). Τὴ δραστηριότητά του

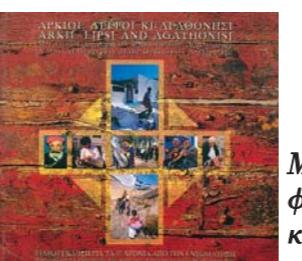
αὐτὴ ἔχουν ἔξαρει ὅλοι οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Ἐκκλησιῶν. Τὸ «Ψαλτήριον» ἢ «Ψαλτήρι» εἶναι καὶ σήμερα ὅπως ἀκριβῶς κατὰ τοὺς παλαιότερους αἰῶνες τὸ βιβλίο τῆς Π. Διαθήκης ποὺ διαβάζεται περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο. Καὶ μάλιστα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας ἀποτέλεσε τὸ ἀλφαρτάρι τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος γιὰ τὴν ἀνασταση τοῦ Γένους. ‘Οπως σημειώνει στὸν πρόλογό του ὁ συγγραφέας ἀπὸ τὸ 1486 ποὺ τυπώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ὡς τὸ 1821 εἶχε ἐκδοθεῖ περισσότερες ἀπὸ 45 φορές. ‘Ο κ. Δεληκωστόπουλος, βαθὺς γνώστης τῶν κειμένων τῆς Π. καὶ τῆς Κ. Διαθήκης, καὶ διαθέτοντας ἔξαρετη ἀσθητὴ τῶν δυνατοτήτων τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας μὲ τὴν ἀπόδοσή του στὴ γλώσσα αὐτὴ, γλώσσα λυρικὴ καὶ εὐαίσθητη, προσφέρει στὸν ἀναγνώστη τοῦ ἔνα κείμενο, ἥδη γνωστὸ καὶ ἀγαπητό στοὺς πιστούς, ἀκόμη πιὸ εὔπεπτο ἀκόμη καὶ γιὰ ἑκείνους ποὺ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀπολαύσουν τὰ αἰθέρια ἀρώματα, τὶς ἀνεπανάληπτες εἰκόνες καὶ τὴν βαθεὶὰ ἔκφραση πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν, ἡ ὅποια λυτρώνει τὸν ἄνθρωπο. Ἐνα βιβλίο ποιητικὸ δοσμένο στὴν νεοελληνικὴ γλώσσα μὲ ποίηση.

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΛΙΣΚΟ παρουσίαση

«ΑΡΚΙΟΙ,
ΛΕΙΨΟΙ
ΚΙ ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ»

Μία μουσικὴ γεωγραφία τοῦ Δωδεκανησιακοῦ Ἀρχιπελάγους

«Μέσα μον εἶναι μιᾶς πατρίδας ἵσκιος,
ὄνείρατα, ἀστραπές»
Κωστῆς Παλαμᾶς

Τὸ Δεδωκανησιακὸ ἀρχιπέλαγος εἶναι μιὰ πλωτὴ πολιτεία ἀπὸ τὴν ησαύρα, ποὺ τὸ καθένα συγκεντρώνει γύρω του, σὰν ἔνα μικρὸ στόλο, ηησίδες καὶ βράχους, 393 ηησίδες καὶ βράχους, μέσα ἀπὸ τὸν κόσμο τῆς σιωπῆς καὶ τὴ μοναξιὰ τῆς

θάλασσας, τὰ ἀσημα αὐτὰ μικρονήσια, αὐτὸς ὁ κόσμος ὁ μικρός, ὁ μέγας, ταξιδεύοντα στὸ χρόνο καὶ διαλαλοῦν τὴν ἀλληληκότητά τους. Τὸ Δωδεκανησιακὸ ἀρχιπέλαγος εἶναι μέρος τοῦ ἀλληλού Αἰγαίου, εἶναι φῶς καὶ ἴστορία, χρῶμα καὶ μνήμη, ἀρμύρα καὶ ἀνθρώπινος πολιτισμός. Στὸν ψηφιακὸ δίσκο «Αρκιοί, Λειψοί καὶ Ἀγαθονήσι» ἀποδίδεται τέλεια μέσα ἀπὸ τὸν τίτλο ἔνα νησιώτικο τρίπτυχο ποὺ συμβολικὰ γιγαντώνει τὸ νησιώτη ἀκρίτα στὸ νοῦ τοῦ σύγχρονου Ἑλληνα. Ἀποτελεῖ μιὰ πρωτότυπη προσπάθεια Δωδεκανησιων καλλιτεχνῶν, ψαλτῶν ἀλλὰ καὶ παραδοσιακῶν ὄργανοπαικτῶν, νὰ συζεύξουν τὸ χθές, ἐκφράζοντάς το μέσα ἀπὸ τὴν παραδοση, μὲ τὸ σήμερα. Ἡ δημιουργία φωτογραφίζει τὴν ἀγνότητα καὶ τὴ γαλήνη, δύο στοιχεῖα ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν κάτοικο τοῦ Δωδεκανησιακοῦ Ἀρχιπελάγους ὁ ὅποιος ...«τὴν πέτρα κάνει νερό κι ἔτσι περινάει τὸν καιρό».

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«... καὶ δῶσω σοὶ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν...»

ΕΩΡΤΗ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΠΕΤΡΟΥ & ΠΑΥΛΟΥ

(Ματθ. 15', 19)

Μὲ τὴν φράση αὐτὴ ὁ Χριστὸς ὑπόσχεται στὸν ἀπόστολο Πέτρο μία θεοπρεπὴ ἔξουσία: νὰ κρατεῖ τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Τί ὑψηλότερο ἀπὸ τὸν οὐρανό; Τί ἵσχυρότερο ἀπὸ τὴν βασιλεία; Τί πιὸ ποθητὸ καὶ πιὸ ἐπανιετὸ ἀπὸ τὰ δύο μαζὶ;

Ποιοὶ ἦταν, ἄραγε, οἱ λόγοι τῆς δωρεᾶς καὶ ποιὰ τὰ κλειδιά;

1. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος δέχθηκε τὴν ἄνωθεν ἀποκεκαλυμμένη ἀλήθεια καὶ ἀπέκτησε ἐμπειρικὴ γνώση τοῦ Χριστολογικοῦ καὶ Τριαδολογικοῦ δόγματος, τὰ ὅποια ἀργότερα ἀποσαφήνισαν ἐκφραστικά-λεκτικά οἱ ἄγιοι Πατέρες. Γνώριζε δὲ ἐμπειρικὰ ὅτι μὲ αὐτὴ τὴν πίστην ὁ ἀνθρωπός βαδίζει πάνω στὰ κύματα τοῦ βίου, ἐνῷ μὲ τὴν ἀπίστια καταποντίζεται.

Τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας, ὅμως, δὲν τοῦ παραδόθηκαν μόνον ὡς ἐπιβράβευση, ἀλλὰ κυρίως ὡς ἀρχὴ μιᾶς σταυρικῆς ὁδοῦ: νὰ διαδώσει τὴν Ἀποκάλυψη σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη: «Ο μὲν Πατήρ χάρισε στὸν Πέτρο τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Γεννητοῦ, ὁ δὲ Γεννητός, μὲ σκοπὸν νὰ διαδώσει τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Σαυτοῦ Του σὲ ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη, παρέδωσε τὴν ἔξουσία ὅλων τῶν οὐρανῶν πραγμάτων σὲ θιντὸ ἀνθρωπο...» (ἄγ. Ιωάννης Χρυσόστομος). Νὰ κηρύγγησε ἔνα Θεό, γενικά, εἶναι εὐκολό, ἀφοῦ σχεδὸν ὅλοι δέχονται τὴν ὑπαρξὴν ἐνὸς «ἀνωτάτου ὄντος». Νὰ κηρύγγησε ὅμως τὸν Ἐσταυρωμένο καὶ Ἀναστάντα Χριστό, εἶναι πράγματι Σταυρός. Τοῦ χαρίσθηκε, λοιπόν, ἡ σταυρικὴ ὁδὸς τῆς Ἀποστολῆς, μαζὶ μὲ τὴν γνώση ὅτι ἡ ἀρνηηση τοῦ Σταυροῦ ἐνιαυτὸν ἐνέργεια δαιμονική.

Καὶ ἐδῶ παρουσιάζεται ἡ ἀναντικατάστατη ἀξία τῆς Ἀποστολῆς, ἰδίως ὅταν ἀναλογιστοῦμε ὅτι ὀλόκληροι λαοὶ ἔμειναν στὰ σκοτάδια τῆς ἄγνοιας ἢ τῆς πλάνης, ἐπειδὴ δὲν βρέθηκαν ἀνθρώποι ἀγάπης, ίκανοὶ νὰ δεχθοῦν τὴν Ἀποκάλυψη καὶ νὰ θυσιασθοῦν διδάσκοντας καὶ ὄμολογώντας.

Ἐπίσης ὁ Ἀπόστολος Πέτρος δοκίμασε τὴν πίκρα τῆς πτώσης καὶ ἔμαθε ἐκ πείρας ὅτι, ὅποιος ἔξιψώνει τὸν ἑαυτὸν τοῦ πάνω καὶ πέρα ἀπὸ τοὺς ἄλλους μαθητές καὶ τὴν Ἔκκλησία, ἔγκαταλείπεται αὐτοστιγμεῖ. Γνώρισε, ὅμως, καὶ τὴν ἀναγεννητικὴ δύναμη τῶν δακρύων τῆς μετανοίας, καὶ ἔτσι θὰ ἦταν συμπαθής καὶ φιλάνθρωπος στοὺς ἀμαρτάνοντας (ἄγ. Ιωάννης Χρυσόστομος). Αὐτὸς

**Ἄρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου,
Τεροκήρυκος Ι. Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἅγ. Βλασίου**

δὲν ἀποτελεῖ «νομιμοποίηση» τῆς πτώσης, ἀλλὰ πρέπει νὰ συνεξετασθεῖ μὲ τὸ ἔτερο μάθημα τοῦ Ἀποστόλου, ὅτι καὶ ἡ παραμικρὴ ἀνυπακοὴ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ στοιχίσει τὴν ἀπώλεια τῆς βασιλείας –«έὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ» (Ιω. 15', 8)– (Μ. Βασίλειος).

2. Τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι αὐτὸ τὸ "Ἀγιον Πνεῦμα. Φῶς ὁ Πατήρ, ἡ οἰκύα· Φῶς ὁ Γεννητός, ἡ θύρα· Φῶς καὶ τὸ "Ἀγιον Πνεῦμα, οἱ κλεῖς. "Ολα Φῶς καὶ Πῦρ ὁμοούσια, γιατὶ ἀν ἦταν ἄλλης φύσεως τὸ ἔνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, τότε τὸ ἔνα θὰ κατέκαιγε τὸ πιὸ ἀδύνατο (ἄγ. Συμεὼν Ν. Θεολόγος).

Φῶς ὁφείλει νὰ εἶναι κατὰ μετουσίαν καὶ ὁ οἰκεῖος ποὺ θὰ κρατεῖ τὰ κλειδιὰ καὶ ὅχι ἀπλῶς νὰ ἔχει δεχθεῖ τὴν Τερωσύνη ὡς τελετή. «Διὰ τῆς Τερωσύνης» ἔλαβε ὁ Ἀπόστολος τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ ὁ Τερεὺς ὁφείλει νὰ ζητᾷ πάντα ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸν φωτισμό: «Φώτισόν μου τὸ σκότος». Εἰδάλλως, μπορεῖ, π.χ. νὰ συγχωρεῖ διάφορες ἀμαρτίες μὲ τὸ μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ νὰ ἀνοίγει ἔτσι πρὸς στιγμὴν τὴν θύρα τῆς βασιλείας, ἀλλὰ ἐν συνεχείᾳ μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ τὶς ἀσύνετες συμβουλές του νὰ τὴν κλείνει αἰωνίως γιὰ τὰ «πνευματικά» του παιδιά, ὁδηγώντας τα στὴν πονηρία, τὴν οἴηση, τὴν ψυχολογικὴ καὶ σαρκικὴ ζωή, στὸ σχίσμα ἥ καὶ τὴν αἵρεση. Καὶ ἀντὶ γιὰ Ἀπόστολος νὰ ἀποδειχθεῖ ἔνας ἐκ τῶν νομικῶν, οἱ ὅποιοι ἥραν «τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως» καὶ οὗτε αὐτοὶ εἰσῆλθαν, οὗτε ἄλλους ἀφήνουν νὰ εἰσέλθουν.

Ἐτσι, Τερεῖς μὲ συναίσθηση, ἀντὶ νὰ διατείνονται ὅτι κρατοῦν τὰ κλειδιὰ τῆς βασιλείας ἔνεκεν τὴν Τερωσύνης τους καὶ νὰ διαπραγματεύονται μὲ κοσμικὰ ἀνταλλάγματα τὴν ἔξουσία τους αὐτὴ, δὲν παύουν νὰ προσέχουνται: «Κύριε, μὴ στερήσεις τὴν Χάρη Σου ἀπὸ τὰ παιδιά μου λόγω τῶν ἀμαρτιῶν μου».

Ἄνυπολόγιστη εἶναι ἡ ἀξία τῆς βασιλείας. Ἀνυπολόγιστη καὶ ἡ εὐθύνη νὰ κρατεῖ κανέις τὰ κλειδιά τῆς. Πρόκειται γιὰ μία ἔξουσία θυσιαστικὴ καὶ θεοπρεπὴ ποὺ ταυριάζει σὲ Ἀποστόλους-Τερεῖς τοῦ Χριστοῦ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ στιγμιότυπα

Φωτογραφίες τοῦ Χρήστου Μπόνη
καὶ τῶν Τερῶν Μητροπόλεων

Πανήγυρη Πολιούχου Ἀργους Ἅγιου Πέτρου (3.5.07).

Ο Μακαριώτατος ὅμιλει στὴν ἐκδήλωση γιὰ τὸν Γ. Καραϊσκάκη (26.4.07).

Απὸ τὴν πανήγυρη τοῦ Ἅγ. Γεωργίου Καρέα στὴν Ι. Μ. Καυσαριανῆς (23.4.07).

Ο Σεβ. Χαλκίδος μὲ τὸν τιμηθέντα π. Γεώργιο Πακιάριο στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Προφήτου Ιερεμίου (1.2.07).

Ο Σεβ. Σιδηροκάστρου σὲ ἀνθρώπινη ἐπικοινωνία μὲ τροφίμους τοῦ Γηροκομείου τῆς Ι. Μητροπόλεως ποὺ ἀνακαίνισθηκε πρόσφατα.

Απὸ τὴν ἑσπερίδα ιερατικῶν κλίσεων στὴν Ι. Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως (18.3.07).